

PRVA TUDINSKAJ PERVEN

Fatima

usostoin shijetinde ukaranje

VIODIC NA RODOČESNICE

Fra Tomislav Pervan
Fatima
uz stotu obljetnicu ukazanja

Fra Tomislav Pervan:
Vodič za hodočasnike
Fatima – (uz stotu obljetnicu ukazanja)

Knjižnica Naših ognjišta
Knjiga 217

Urednik:
Mate Krajina

Nakladnik:
Naša ognjišta – Tomislavgrad

Za nakladnika:
Gabrijel (Pero) Mioč

Tisak:
Suton d.o.o.

CIP

Fra Tomislav Pervan

Vodič za hodočasnike

Fatima

uz stotu obljetnicu ukazanja

Tomislavgrad, 2017.

KAZALO

Marijina ukazanja.....

Slijed fatimskih ukazanja.....

Tri fatimske tajne.....

Odgovor crkvenih poglavara na fatimske tajne.....

Sv. Ivan Pavao II. i fatimska ukazanja

Tekst izvještaja vidjelice o Trećoj fatimskoj tajni...

Tumačenje Josepha Ratzingera uz Treću fatimsku tajnu

Ivan Pavao II. – čin prikazanja i posvete svijeta Bezgrješnom Srcu Marijinu.....

Smisao ukazanja - putokaz prema Isusu Kristu

Fatimska himna

Foto album

MARIJINA UKAZANJA ODGOVOR NEBA NA POTREBE I NEVOLJE ZEMLJE

Govoriti ili pisati o Marijinim ukazanjima vidio-cima u Fatimi god. 1917. ne znači samo govoriti ili pisati o šest ukazanja što su ih imala djeca-vidioci Lucia dos Santos (10) te Francisco (9) i Jacinta (8) Marto od svibnja do listopada 1917. Govoriti o tim ukazanjima znači ujedno govoriti i o odjeku i učincima što su ih ta ukazanja proizvela u samoj Crkvi i svijetu te o surječju u kome su se dogodila te prijelomne godine u povijesti Europe i svijeta, zatim o odjeku i načinu na koji su vjernici, Crkva te potonji pape reagirali na Marijina ukazanja u tome mjestu na krajnjem zapadu Europe, tzv. *finis terrae*. Na svoj su način ta ukazanja obilježila cijelo dvadeseto stoljeće jer se preko njih očito razaznaje sami zahvat Neba u povijesne tijekove, kad čovjek promatra događaje u svjetlu vjere, ali i filozofije povijesti.

Mjesto Marijinih ukazanja bijaše Fatima, malo selo u brdovitom sjevernom Portugalu, nazvanu po maurskoj princezi koja svoje ime nosi po kćeri proroka Muhameda. Svijet piše godinu 1917., godinu Velikoga oktobra u Rusiji, komunističkoga preuzimanja vlasti i velikoga prevrata te zlo-silja koje je uslijedilo nakon te revolucije. Godina

je to kad protestantski svijet slavi 400. godina od Lutherova raskola i početka protestantizma, ali ujedno i 200 godina od osnivanja Velike masonske lože u Londonu. U Europi je Prvi svjetski rat na vrhuncu, Amerika se te godine uključuje u rat i dolazi do obrata, s lica zemlje nestaju tri velike povijesne (kršćanske) monarhije, što je i bio cilj masonerije. Uništiti europske velike monarhije (osim one otočne, britanske) koje su se donekle ponosile svojim kršćanskim predznakom.

Marijina ukazanja kao proročke poruke Neba

Marijina ukazanja nemaju nakanu ni smisao podgrijavati nečiju maštu, buditi senzacije, apokaliptička iščekivanja ili širiti svijetom prijeteće poruke. Ona su redovito proročki glas s Neba, u službi evangelizacije, širenja Radosne vijesti Isusa Krista i poziv na obraćenje, na obrat, zaokret Bogu. Mariji se molimo i utječemo kao *Kraljici proroka*. Upravo tu evangelizacijsku i proročku protežnicu Marijina lika promiču njezina brojna ukazanja tijekom povijesti, napose u minulih dvjesto godina, od Francuske revolucije na ovamo. Marija se redovito očitovala kao moćni evangelizator, kao *Zvijezda evangelizacije*, kako ju je nazvao sv. Ivan Pavao II., ili kao *Zvijezda nove evangelizacije*, što je učinio papa Benedikt XVI. za otvaranja biskupske sinode u Vatikanu 2012., u povodu spomena na 50. obljetnicu otvaranja

Drugoga vatikanskoga sabora te *Godine vjere*, koju je proglasio isti papa. Kad su neki predlagali da bi Papa trebao napisati encikliku o Marijinim ukazanjima, odgovor je bio: Pa nemoguće je pisati encikliku o tome, jer su ukazanja po sebi najizvrsniji i autentični tumač Kristova nauka, konkretni lijek za potrebe svijeta, ona su evangelizacija po sebi, jer marijanska svetišta privlače godišnje desetke milijune vjernika. Znači, trebalo bi pisati encikliku o samom Gospodinu i njegovoj riječi, što je suvišno. Isusova su riječ i osoba trajno aktualni, a Marijina je uloga da ih samo aktualizira, kao nebeski *Glasnik*.

Marijna ukazanja u Guadalupi-Meksiko - 1531.

Kad se naime govori o Marijinim ukazanjima, valja nam baciti pogled i unatrag, na događaje koji su zametku obilježili povijest obiju Amerika nakon Marijinih ukazanja domorodcu Juan Diegu u prosincu 1531. u Guadalupi. Nakon što su Španjolci pod Hernanom Cortesom uništili kulturu domorodačkih Azteka i njihovu religiju, svi pokušaji evangelizacije toga naroda ostali su bez ikakva ploda i uspjeha. Jedan je franjevac zabilježio god. 1525., nakon *bilateralnih* razgovora domorodačkih predstavnika te predstavnika španjolske vlasti i nazočnih misionara-franjevaca, kako je nemoguće evangelizirati taj narod,

do kraja zadojen i ispunjen mržnjom prema Europljanima i križu, *osim da Nebo ne učini neko čudo*. Čudo se i dogodilo u prosincu 1531. godine. Za tih ukazanja Marija je ostavila na *tilmi* (pregači-ponchu) Juan Diega svoj neizbrisivi lik, nebesku presliku, nerukotvorenu sliku, nebeski *piktogram*, nebeski 'foto'.

Naime, domorodački Azteci poznavali su samo slikovno pismo te su mogli s Marijina lika na toj *tilmi* naskroz iščitavati taj čudesno oblikovani nebeski piktogram. Marijin nerukotvoreni lik bio za Azteke otvorena knjiga u kojoj su prepoznali Majku i Kraljicu. Ona je na slici preslika Žene iz Otkrivenja (Otk 12), obučene, obasjane suncem (Marija na slici zastire aztečko božanstvo Sunca, dakle, moćnija je od samoga Sunca!), pod nogama joj je crni, ugasli Mjesec, koji bijaše također

njihovo božanstvo koje se utrnilo, izgubilo je sjaj i snagu. Obučena je u odoru njihove kraljice, a po toj su odori prosute zvijezde. Kad ih se pomno prouči, te su zvijezde preslika nebeskoga svoda upravo u to doba, zimsko, 12. prosinca 1531. Oko struka Marija-Kraljica ima crni povez, mašnu, što im je poruka da je trudna i nosi živo Dijete-Kralja. Haljina joj je njihovih kraljica. I sve ostale pojedinosti na slici iščitavali su u smislu svojih iščekivanja, nakon stoljeća robovanja strašnomu sotonističkom kultu, koji je godišnje iziskivao nekada i desetke tisuća ljudskih žrtava da bi se umilostivilo božanstvo Sunca, „Pernata zmija“. To bijaše nebeski signal i zorna poruka za evangelizaciju Meksika, za pomirenje domorodaca i pridošlih bijelaca, Europljana; Marija je zapravo u temeljima te nacije kao pomirbeni čimbenik, kao identifikacijski znak, do dana današnjega. Za nepunih deset godina više od deset milijuna domorodaca dalo se krstiti. Marija je u kolijevci te nacije, ona je integralni dio Meksika, do dana današnjega. Kao da je i samo Nebo htjelo stvoriti ravnotežu. Na sjeveru Europe imamo u to doba Lutherov raskol i otpad od zajedničke Katoličke Crkve, a na drugoj strani Marija privodi Crkvi novootkriveni kontinent. Marija kao evangelizator! Danas je ona zaštitnica i kraljica obiju Amerika.

Marijina ukazanja nakon Francuske revolucije

Slično se dade primijeniti i na ukazanja sv. Katarini Laboure („Čudotvorna medaljica“) god. 1830., zatim pastirima Melanie i Maximinu u La Salette (Francuska) 1847., kad je Marija doslovce plakala, a poglavito u Lurdu god. 1858., deset godina nakon proglasa Marxova Komunističkoga manifesta, koji je svijetu obznanio kako *avet komunizma kruži Europom*. Marijina su ukazanja u Lurdu odgovor Neba na nasušne potrebe Europe u onodobnim prevratničkim previranjima sredinom devetnaestoga stoljeća. Marija je svaki put pozivala na molitvu, obraćenje i pokoru. Marija je zbunjenoj, neukoj i nepismenoj vidjelici, pastirici Bernardici Soubirous, uporno ponavljala da moli krunicu, uz popratne riječi poziva svima: *Penitence, penitence, penitence – Pokora, pokora,*

pokora. Kao i u Meksiku i ovdje je zaželjela da se sagradi kapelica njoj u čast čvrsto obećavajući da će tu mnogi ozdraviti. Vrelo je izbilo, voda je provrela na čudesan način iz zemlje, na Marijinu zapovijed vidjelici Bernardici i milijuni odonda hodočaste u to svetište, na obronku Pirineja.

Na tragu tih ukazanja uslijedila su ukazanja u Fatimi u jeku Prvoga svjetskoga rata. Trebamo uzeti u obzir povijesno i duhovno surječje tih ukazanja. Filozof Nietzsche (rodio se iste godine kad i vidjelica Bernardica Soubirous!) proglasio je *smrt Boga*, napisao svoje djelo o *Antikristu*, a njegov antipod ruski filozof Vladimir Solovjev neposredno prije svoje smrti, početkom dvadesetog stoljeća, objavljuje gotovo proročki spis *Kratka pripovijest o Antikristu*, u kome pretkaže ono što je i danas krajnje sudobno. U svo-

joj knjizi *Isus iz Nazareta* papa Benedikt referira se u uvodnim mislima na to djelo. Trideset i tri godine prije fatimskih ukazanja papa Leon XIII. imao je za vrijeme euharistijskoga slavlja prigodu biti dionikom razgovora između Isusa Krista i Sotone te svega što će uslijediti u dvadesetom stoljeću. U tome razgovoru-audiciji (ne viziji!) Isus prepušta Sotoni stotinu godina da rešeta svijet i Crkvu. To je Papu ponukalo napisati molitvu sv. Mihovilu Arkandělu, koja se sve do svršetka Drugoga vatikanskoga sabora molila nakon svete Mise, a nakana je da nas sv. Mihovil zaštiti u borbi protiv sotonskih, mračnih sila.

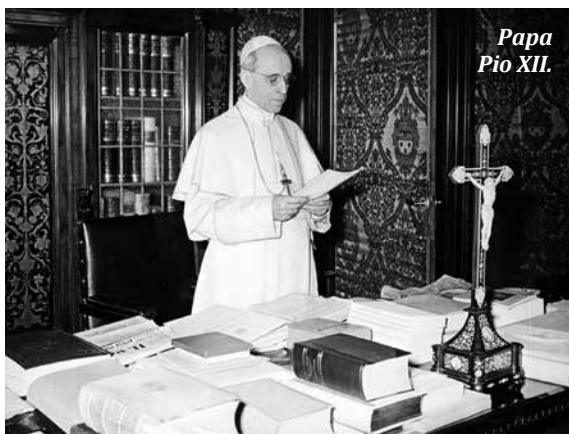
Protubožne i protucrkvene revolucije i Marijina ukazanja

Prvi svjetski rat dokrajčio je tri posljednje kršćanske monarhije na europskom kontinentu. To je bila svjesna i izričita nakana masonerije. Marijina ukazanja u Fatimi zbivaju se u klimaksu svjetskoga rata, nakon krvoprolića i milijunskih žrtava kod Verduna. Te se (1917.) godine uključuju i Amerikanci u rat, Nijemci upotrebljavaju bojne otrove u ratu protiv Engleza. Svjetska masonerija u zapečaćenom, plombiranom i blindiranom vlaku šalje iz Züricha preko Njemačke u Rusiju prevratnike na čelu s masonima Vl. Lenjinom i L. Trotzkim. Nakon iskrcavanja u Petrogradu započeli su sa svojim prevratničkim i huš-

kačkim djelovanjem te zapaljivanjem mnoštva protiv vlasti i cara. Tvrdi se da su u Berlinu dobili za svoj prevratnički pothvat desetke milijuna maraka, pa se stoga Nijemci ne mogu oprati od sudionništva u ruskoj revoluciji, koje je duhovni rodozačetnik i otac njemački Židov i mason Karl Marx.

Revolucija je uslijedila za nepunih pola godine, neposredno nakon završetka fatimskih ukazanja, cijelim se ruskim carstvom širi nasilje, teror, nastupa vrijeme komunističke strahovlade koja će trajati punih sedamdeset godina na ruskome, ali i europskom i svjetskom tlu. Taj je krvavi ples započeo nakon fatimskih ukazanja, u kojima se izrijeком spominje Rusija koja će svijetom prostruti strahote svojih zabluda (a nepismeni vidioci u Fatimi nikada nisu ni čuli za Rusiju). Komunisti su smaknuli cijelu carsku obitelj i zavili mnoge narode u crno. Komunistički Moloh do dana današnjega uzima svoje žrtve diljem svijeta makar je Lenjinova protubožna tvorevina zvana SSSR prestala službeno postojati na Božić 1991. I to je u sagledavanju povijesnih zbivanja znakovit nadnevak, naime, nestanak i utrnuće Sovjetskoga Saveza na svetkovinu rođenja Božjega Sina, dolaska Boga u ovaj ispaćeni svijet.

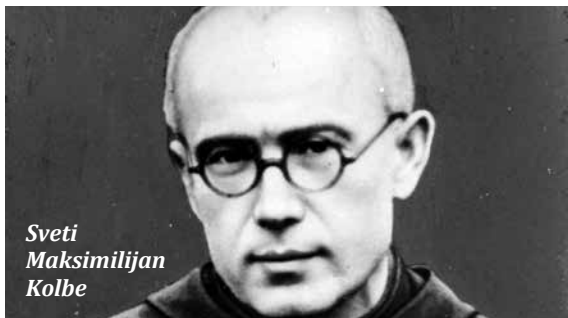
Na dan prvoga Marijina ukazanja u Fatimi, 13. svibnja 1917., za biskupa je zaređen prelat Eugenio Pacelli, potonji papa Pio XII. Svoju prvu

svetu misu slavio je pred ikonom Bl. Djevice Marije *Salus Populi Romani*, najstarijom rimskom Gospinom ikonom koja se nalazi u bazilici Svete Marije Velike, kojoj i danas papa Franjo, vraćajući se s putovanja, nosi redovito rukovet cvijeća i pred njom se moli. Pio XII. jest također odlučan čimbenik u promicanju Marijinih poruka, zahtjeva i nakana u fatimskim ukazanjima. Te iste, 1917. godine, sva svjetska masonerija slavi dvjestotu obljetnicu svoga postojanja i ujedinjenja. Navješćuju rat Katoličkoj Crkvi, u listopadu te godine na Trgu sv. Petra demonstriraju masoni protiv Crkve i Pape, nose goleme karikature sv. Mihovila Arkandela, zaklinjući se da će uništiti Crkvu. U Portugalu na vlasti su masoni koji žele onemogućiti širenje poruka iz Fatime, a vodili su

se idejama Francuske revolucije, totalno laičkom državom, progonom svećenstva i redovništva, zatvaranjem katoličkih škola itd. Vodeći talijanski političari u doba talijanskoga ujedinjenja su masoni. Zanimljivost: Masonerija je utemeljena na blagdan sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja 1717., a na Ivandan su počela i međugorska zbivanja 1981. Rekli bismo, doslovce sraz Neba i Zemlje, Neba i paklenih sila. Rat se odvija i na zemlji, ali i u nebeskim sferama, prema Poslanici Efežanima (gl. 6).

Nakane svjetske masonerije dobro je uočio sveti Maksimilijan Kolbe, franjevac i mučenik (1894.-1941.) koji je upravo 1917. utemeljio svoju *Militia Immaculatae*, Vojsku Bezgrješne. Otac mu je bio obrtnik-tkalac, njemačkog podrijetla, a majka Poljakinja. Nakon jednoga Marijina ukazanja stupio je u franjevački red – konventualce, a sudbonosne 1917. zatekao se u Rimu na studiju. Bio je kao mladi franjevački student u Rimu svjedokom događaja koji je popratio 200. obljetnicu utemeljenja i ujedinjenja slobodnozidarskih loža u Londonu. Ta je obljetnica imala svoj vrhunac na Trgu Sv. Petra. Braća iz masonskih loža nosili su transparente kako *Sotona treba vladati u Vatikanu, a Papa mu mora biti sužanj, robovati Sotoni*. Jedan je drugi plakat prikazivao Sotonu u čijim je raljama arkandeo Mihovil. Pjevali su himnu Sotoni talijanskoga pjesnika, slobodnoga

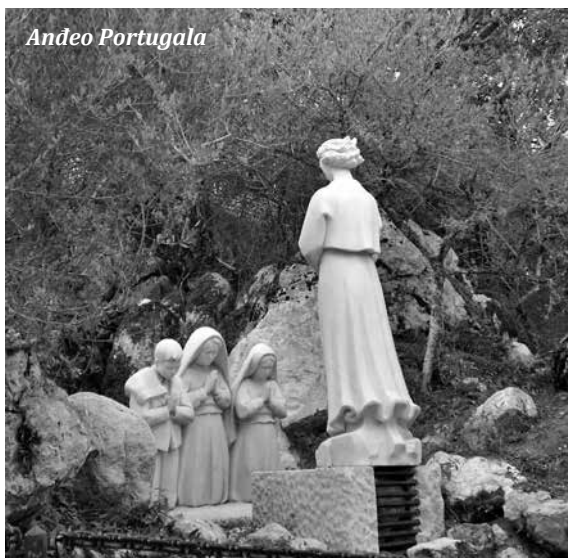
zidara i nobelovca Giosue Carduccija, u kome se veliča reformator i raskolnik Martin Luther. *Kao što je Martin Luther odbacio svoju redovničku halju, tako i ti, čovječji duše, zbacij sve okove sa sebe.* Mladi je franjevac Kolbe bio potresen tim prizorom, bogohulnim spektaklom na svetome mjestu pa je odlučio s još šestoricom braće utemeljiti *Marijine vitezove, Vojsku Bezgrješne*, 16. listopada 1917. Tri dana nakon posljednjega Marijina ukazanja u Fatimi, a devet dana prije izbijanja Oktobarske revolucije osnovao je svoju marijansku udrugu, Vojsku Bezgrješne. Cilj *Marijinih vitezova* jest svakodnevnom molitvom te nošenjem *čudotvorne medaljice Bl. Dj. Marije*, zatim posvetom Bezgrješnoj izmoliti od Neba obraćenje grješnika, heretika, raskolnika a poglavito slobodnih zidara. Papa Bendikt XV. blagoslovio je pokret i inicijativu koja je godine 1927. dobila i crkvenopravno odobrenje kao *bratovština*. Vrativ se u Poljsku Maksimilijan Kolbe utemeljio

je u Niepokalanowu kod Varšave izdavačku kuću za promicanje katoličkoga tiska i publikacija, a 1930. Kolbe je u Japanu utemeljio ispostavu-filijalu te izdavačke kuće. Nakon što su Nijemci okupirali Poljsku Kolbe je u svome misijskome središtu prihvatio više od 2300 Židova te mnogobrojne poljske i ukrajinske katolike. Nacisti su prijekim okom gledali na djelovanje toga franjevca, a kad su 1941. otkrili tiskaru, uhitili su ga i poslali u logor Auschwitz. Da bi spasio oca mnogobrojne obitelji od smaknuća, prijavio se dragovoljno u tzv. *bunker gladi i smrti* u kome je nakon dvotjednoga izgladnjivanja usmrćen smrtonosnom otrovnom iglom. Mučenik u pravom smislu riječi, iz ljubavi prema bližnjemu, kakvih nam danas treba.

SLIJED FATIMSKIH UKAZANJA

O svim tim zbivanjima na svjetskoj pozornici nemaju pojma nepismeni pastiri na krajnjem zapadu Europe, u Portugalu, Lucia dos Santos (10), Jacinta (7) i Francisco Marto (8), koje roditelji šalju napasati stada na livadama u blizini Fatime. Na jednoj strani, na Istoku, komunistička ateistička revolucija, a na drugom kraju kontra-revolucija Neba, protulijek ateističkom zlu u pozivu Neba na molitvu krunice i posvetu Marijinu Bezgrješnom Srcu. Marijina ukazanja u Fatimi započela su u 13. svibnja 1917. Tih troje pastira bili su pobožni, ali siromašni i nepismeni. Dvije godine prije Marijinih ukazanja imali su tri puta viđenje *Anđela mira* odn. *Anđela Portugala* koji ih je naučio dubokoumnoj, njima sadržajno teško shvatljivoj molitvi Presvetom Trojstvu, koju su zadržali za sebe i redovito molili. Ali su imali uvijek krunicu pri ruci i molili je kad bi jutrom tjerali kroz selo ovce na ispašu.

Ta je molitva nalik onoj što ju je ostavila sv. Faustina Kovalska. Imali su viziju euharistije. *Anđeo mira* držao je u toj viziji lijevoj ruci kalež nad kojim je lebdjela hostija s koje su padale kapi krvi u kalež. Zamolio je dječicu da kleknu i da ponavljaju za njim molitvu te da mole za oprost grije-

ha. To bijaše neposredna priprema za ono što će uslijediti sljedeće godine.

U svibnju 1917. ukazala im se Blažena Djevica Marija, lebdjela je povrh onižega stabla, naskroz u bijelo obučena i poručila im da se ne plaše. Bila je sjajnija od sunca. Držala je ruke sklopljene na grudima, a na njima je visjela krunica. *Djeco, ne bojte se, ništa vam se ne će dogoditi. Dolazim s Neba.* Lucija, kao najstarija, osmjelila se i zapitala *Lijepu Gospođu: Pa što želiš ovdje na svijetu?* Marija joj odgovara *kako dolazi i moli ih da idućih šest mjeseci dolaze točno istoga dana, svakoga 13.*

u mjesecu., u isto vrijeme i na to mjesto. I onda ću vam reći tko sam i što želim. Pitala je djecu jesu li voljni davati zadovoljštinu i ispaštati za grijeh svijeta. Kad su oni radosno prihvatili njezinu ponudu, Marija se samo nasmiješila. Zamolila ih je da ustrajno mole kronicu za obraćenje grješnika i za oprost grijeha. Za toga ukazanja Marija je raširila svoje ruke iz kojih je izbijala snažna svjetlost koja je u dno duše snažno prožela malu djecu, cijelo njihovo biće. Lucija je poslije pripovijedala kako su u tom trenutku spoznali da su u Bogu koji je bio to snažno svjetlo. Marija ih je pitala, jesu li voljni trpjeti i prinijeti svoje živote kao zadovoljštinu i žrtvu okajnicu za grijeh svijeta. Obećala im je da će mnogo trpjeti, ali da će im Božja milost biti snagom. Zamolila ih je da ustrajno mole za mir u svijetu i okončanje ratnih razaranja u svijetu. Djeca su na svaku Marijinu

molbu odgovarala smjesta potvrdno, bez okolišanja. Svakomu ukazanju susljednih mjeseci prethodila je snažna nebeska svjetlost iz koje je izranjala Bezgrješna.

Drugo ukazanje bijaše 13. lipnja, prema naputku što ga im je dala Gospa u Cova da Iria, mjestu ukazanja. Djeci su se pridružile kojih par tisuća osoba koje su zajedno s njima molile krunicu. Nakon snažnoga svjetla ukazala im se Djevica, a Lucija ju je pitala: *Što želiš od nas?* Lucija je prenijela kako je Gospa tražila da nauči čitati i pisati. Lucija je zamolila Mariju da ih sa sobom uzme na nebo. Na to je Marija odgovorila kako će doskora uzeti sa sobom Franju i Jacintu, a da će ona još neko vrijeme ostati na zemlji, jer se Isus želi njo-me poslužiti. Nakana mu je da se svijetom proširi pobožnost Marijinu Bezgrješnom Srcu. Potom je Marija ponovno raširila ruke iz kojih je izbijala svjetlost i djeca su bila uronjena u neizmjerne more svjetlosti. Gospa je u svojoj desnici držala srce trnjem okrunjeno, a djeca su to shvatila kao uvrjede Marijinu Srcu koje ljudi grijesima vrijeđaju i probadaju.

Treće je ukazanje bilo za vidiocce 13. srpnja najdramatičnije. Odmah nakon ukazanja Marija je zamolila vidiocce da mole krunicu za mir u svijetu i okončanje rata, jer se samo molitvom mogu zaustaviti ratna razaranja i ubijanja. Lucija je ponovno tražila od Gospe znak, a Marija je obe-

ćala da će dati znak u listopadu, kako bi mnogi povjerovali u istinitost ukazanja. Nakon usrdne Marijine molitve da mole za obraćenje grješnika te da se prikažu Gospodinu kao žrtva za oprost grijeha koji se nanose njezinu Bezgrješnom Srcu Marija je iznovice raširila ruke iz kojih su sijevale snažne svjetlosne zrake koje su doslovce raskolile zemljinu utrobu.

Vidioci su ugledali ognjeno jezero te u njemu demone i duše u paklu koje su bile u bestežinskom stanju, vrcale su kao iskre iz plamena, nošene nekom nevidljivom silom na sve strane, poput užarena ugljevlja i varnica. Djeca su slušala krikove i vapaje demona i duša, gotovo su se ukočili i zanijemili od prizora. Marija je ih je primirila riječima: *Vidjeli ste pakao kamo idu duše grješnika. Da bi ih spasio, Gospodin želi uvesti pobožnost mojemu Bezgrješnom Srcu.* Ako Crkva i svijet ne prihvate Marijinu molbu, za pontifikata pape Pija XI. buknut će još strašniji rat. Marija pretkazuje rat, katastrofe, glad, razaranja, mnogi će narodi nestati s lica zemlje. Pretkazuje progone Crkve, govori kako će Rusija prosuti svijetom svoje zablude, a od Pape traži posvetu svijeta i Rusije njezinu Bezgrješnom Srcu te pobožnost prvih subota.

Poslušaj li svijet njezin glas, Rusija će se obratiti, nastupit će mir, ako li pak ne, Rusija će svijetom proširiti ratove i strahote zabluda, navući na Cr-

kvu nove progone, dobri će biti mučeni, ali će na kraju ipak njezino Bezgrješno Srce odnijeti pobjedu, trijumfirati. Portugal će ostati vjeran istini vjere, a onda je nadodala: *Kad molite kronicu, nakon svakoga otajstva nadodajte molitvu: „O Isuse moj! Oprosti nam naše grijeh; sačuvaj nas od paklenoga ognja i privedi u raj sve duše, napose one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe“!* Kao što je molitva Očenaša iz Gospodinova srca i usta, tako je ova molitva izišla iz Marijinih usta; vrijedi u Godini milosrđa istaknuti da Marija želi da se svi spase, napose oni koji su Božjega milosrđa najvećma potrebni.

Četvrto je ukazanje onemogućeno 13. kolovoza jer je policija odvela djecu u zatvor i saslušavala ih odvojeno. Ateistička, liberalna i masonska vlast u Portugalu bijaše uvjerena kako je sve to neukusna, loša i ružna režija Crkve i klera protiv državnih vlasti. Neposredno prije Marijinih ukazanja vlast je najavila kako će za dva naraštaja nestati vjere u Portugalu, kako će se zatvoriti katoličke škole, samostani itd. Sad se državna vlast obrušila na dječicu! Maleni u tamnici! Neshvatljivo, kao da su ta nepismena djeca prevratnici, kadri dići revoluciju. Saslušavani su odvojeno, a kad su djeca počela u tamnici moliti kronicu, ostali su suznici ostali doslovce u čudu. Djeca su doskora puštena nakon što su se vlasti osvjedočile da su vidioći spremni dati i svoj život za

svoja uvjerenja i ono što su iskusili. Bili su žalosni što su propustili 13. kolovoza, dan ukazanja, ali im se Marija ukazala 19. kolovoza, dok su čuvali ovce na istome mjestu. Ponovno naglasak na molitvi krunice i molitvi za grješnike. Mnoge duše, kazala im je Marija, idu u pakao jer nitko za njih ne moli, nitko se za njih ne žrtvuje.

Peto ukazanje bilo je 13. rujna. Skupilo se više od 25 tisuća ljudi iz svih krajeva Portugala. Svi su htjeli vidjeti vidoce, moliti za milost, ozdravljenje, za zagovor kod Gospe. Marija je poručila da i dalje ustrajno mole kronicu za okončanje ratnih razaranja. Navijestila im je da će se u listopadu ukazati zajedno sa svetim Josipom, Djetetom Isusom te blagosloviti svijet. Lucija je zamolila Gospu za neke bolesnike te nekoga gluhonijemoga koji su u tili čas ozdravili.

Vrijeme od 13. rujna do 13. listopada bilo je za vidoce krajnje napeto i uzbudljivo. Mještani su ih ismijavali, vrijeđali. Mnogi su bili radoznali, neki su bili prema svjedočenjima vidjelaca suzdržani ili odbojni. I sam župnik je odvrćao djecu i njihove roditelje uvjeravajući ih da je takvo što nemoguće u malome mjestu poput Fatime, a napose i zbog neprijateljskog stava i protubožnog raspoloženja vlasti. Prijetili su neki da će čak podmetnuti bombu i sl.

Trinaestoga listopada 1917. od ranoga jutra padala je snažna kiša, lijevalo je kao iz vjedra.

Djeca-vidioci su se probijali kroz blato i glib do mjesta ukazanja. Vidioci su sa svih strana salijetali da mole i zagovaraju za bolesnike. Činilo se kao da pljusak ne će prestati. Oko podne vidioci su kleknuli, a prisutno je bilo više od 70 tisuća osoba, naskroz pokislih i do kože namočenih, svi u dubokom blatu, a bio je i prohladan listopadski dan. Ipak su svi zajednički molili krunicu.

Lucija se obratila Gospi s molbom, što od njih traži. Marija je kazala da želi da se na tome mjestu podigne kapelica (upravo kao u Guadalupi i Lourdesu) nakon čega se predstavila: *Ja sam Blažena Djevica Marija od Krunice*. I tražila je da se svakodnevno moli krunica. Zatim je nastavila govoriti kako će se rat doskora okončati, da će se vojnici vratiti kućama. Ali ljudi moraju pro-

Djeca: Lucija, Franjo i Jacinta

mijeniti svoj život, obratiti se, moliti za oprost grijeha. I najednom se Marijino lice ražalostilo, molećivim je glasom zaklinjala: *I neka se više ne vrijeđa Gospodina, Boga našega, koji je već toliko izvrijeđan.* Marija se vidiocima predstavila kao *Gospa od Krunice.*

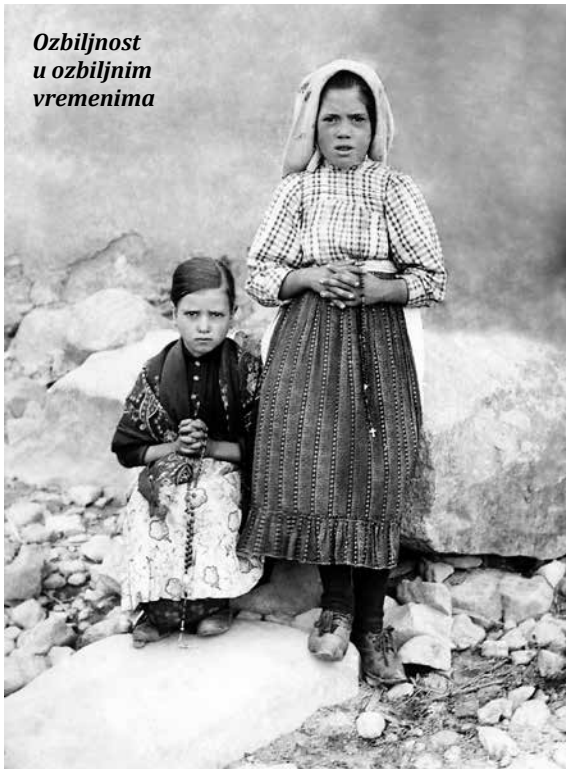
Prije rastanka Marija je ponovno rastvorila svoje ruke te su zrake sjajnije od sunca prekrile cijelo mjesto. Djeca su gledala kako Marija nestaje na obzoru prema istoku dok su nazočnici bili svjedoci i očevidci neviđena čuda. Mnogi su na mjestu ozdravili, slijepi su od radosti slavili Boga. Svi su bili svjedoci *sunčeva plesa*, čuda na suncu. O tome su pisale i svjetovna protucrkvena glasila i novine koje su sve dotada izrugivale i ismijavale. Pojavila se na nebu golema ognjena kugla srebrnaste boje; svi su mogli bez straha za svoj vid gledati u taj prizor. Prostor je bio ispunjen krikovima i vapajima, ljudi su spontano vikali: „Čudo! Čudo!“ Prestrašeni i blijedi promatrali su nebeski prizor koji se dramatično odvijao pred njima. Sunce se nepravilno kretalo, tamo-amo, „bauljalo“, plesalo, protiv svih kozmičkih zakona. Sunčev ples! Vatrena se kugla naglo približavala nazočnima, izgledala je kao plameni kotač. Mnogi su vapijući vikali: *Umiremo! Gospe, pomozí nam!* Bilo ih je koji su javno priznavali svoje grijeha i kajali se. Nakon kojih deset minuta čudo sa suncem je prestalo, i gle čuda: Na svima se naj-

ednom odjeća osušila! Dotle su bili svi do kože namočeni snažnom kišom koja je padala cijeloga dopodneva. Sličan *ples sunca* ponovio se i u vaticanskim vrtovima četiri puta pred papom Pijom XII., prema njegovim osobnim bilješkama, uoči i nakon proglašenja dogme Marije na nebo uznesene, 1. studenoga 1950. To kao da bijaše nebeska potvrda istinitosti onoga što je Papa učinio za cijelu Crkvu i svijet. Naime, proglašenje nove vjerske istine.

Vidioci svega toga nisu bili svjesni. Gledali su prema obzoru kamo je Marija iščezla. A onda su bili svjedoci kako im se ukazao sveti Josip s Djetetom Isusom te naša Gospa u bijelo odjevena, ogrnuta plavim plaštem. Činilo se da sveti Josip s Djetetom u naručju blagoslivlja svijet znakom križa. Nakon toga viđenja je nestalo.

Mali je Franjo u listopadu 1918. teško obolio od španjolske gripe i preminuo 4. travnja 1919. I za Jacintu započeo je križni put krajem 1918. Obojela je od neke vrsti tuberkuloze koja se nadovezala na 'španjolicu'. U bolnici u Lisabonu imala je viđenja; Gospa ju je pohodila tri puta. U svojoj bolesti govorila je o stvarima koje su nadilazile njezino shvaćanje i uzrast. Govorila je o raznim životnim zadaćama i obvezama, o svećenicima, vlastima, liječnicima, o progonima Crkve, o posluhu u samostanima, braku, moći i bogatstvu. U noći 20. veljače 1920. Gospa je ispunila svo-

je obećanje da će je sa sobom povesti u raj. Njih dvoje papa Ivan Pavao II. proglasio je blaženima 13. svibnja 2000., a spomen im je 20. veljače. Predstoji njihova skorašnja kanonizacija. Lucija je nastavila svoj životni hod u samostanu Sestara svete Doroteje god. 1925., a papinskim

dopuštanjem od 1948. nastavila je svoj samostanski život kao sestra karmelićanka u samostanu u Coimbri. Imala je tijekom samostanskoga života višekratna ukazanja Blažene Djevice Marije. Znakovita su ona u Pontevedri 1925. i 1926. te 13. lipnja 1929. kad je zorno vidjela kristalno jasno napisane riječi: *Gratia et Misericordia – Milost i Milosrđe*. Opetovano se spominje posveta cijeloga svijeta i Rusije njezinu Bezgrješnom Srcu, što mora učiniti Sveti Otac zajedno s biskupima cijeloga svijeta.

TRI FATIMSKJE TAJNE

Fatimske su tajne ono što je trajno golicalo i još uvijek golica maštu radoznalaca. Prema svjedočenju vidjelaca postoje tri fatimske tajne. Marija je vidiocima strogo naredila da nikomu ne odaju sadržaje tajna. Brat i sestra, Francisco i Jacinta, doskora su preminuli, otišli Mariji u Nebo, kako im je Gospa i obećala. Uzela ih je k sebi, nakon teških oboljenja. Bili su gotovo nepismeni pa nisu mogli ništa ni napisati, makar je Jacinta u bolesti davala mnoštvo korisnih savjeta, kao da je odrasla osoba.

Za drugoga ukazanja, 13. lipnja 1917., Bl. Dj. Marija prenijela je dječici poruku, kratko proroštvo, njima povjerenu tajnu da će Jacintu i Francisca doskora uzeti k sebi u nebo, dok Lucija treba „ostati ovdje na zemlji“ još neko vrijeme, što i ne bijaše kratko, skoro cijelo jedno stoljeće (preminula na dan fatimskih ukazanja, 13. veljače 2005.). Francisco i Jacinta ništa nisu žarče željeli nego biti smjesta zajedno s Gospom u nebu. Preminuli su 1919. (Francisco) i 1920. (Jacinta), a Lucija je živjela 98 godina. Doživjela je dan kad je sv. Ivan Pavao II. proglasio njih dvoje blaženih, a već je u postupku proces beatifikacije i vidjelice Lucije. Naime, papa Benedikt otvorio je 13. veljače 2008. proces njezina proglašenja blaženom. To malo „proročanstvo“ glede vidjelaca bijaše samo ‘predokus’ objave tzv. triju fatimskih tajna

koje im je Blažena Djevica Marija najavila za 13. srpnja 1917. Marija im je priopćila da nikomu ne smiju prenositi sadržaje tajna izravno, a već je bilo više od tri tisuće radoznalaca za toga ukazanja. U mjestu se govorkalo o tajnama koje vidioci nose u sebi.

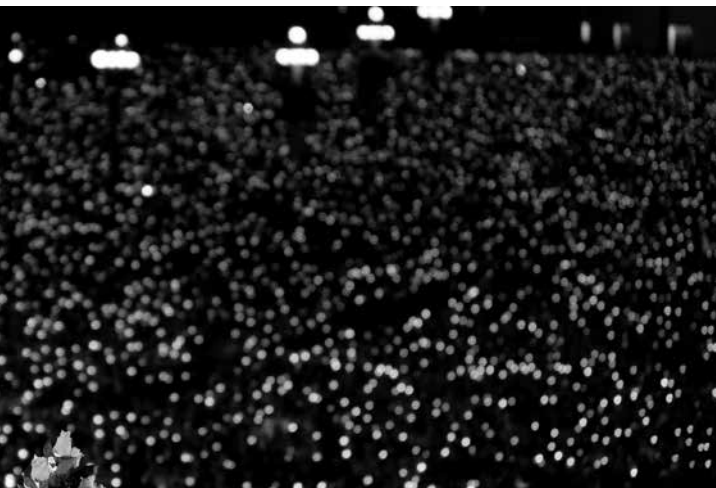
Tek je 1927. vidjelica Lucija, po ulasku u samostan, napisala prvi put sadržaj pojedinih tajna, ali ih je na savjet svoga ispovjednika uništila. God. 1941. biskup iz Leirije tražio je od Lucije da napiše svoja sjećanja na ukazanja te time Prvu i Drugu tajnu. Godinu dana poslije, 13. svibnja 1942. njezine su bilješke objavljene. A što se tiče Treće fatimske tajne vidjelica Lucija bijaše uvjerenja kako još nije došlo vrijeme da se ta tajna objelodani. Tek kad je god. 1943. teško oboljela, bila je prisiljena s raznih strana da konačno stavi na papiri i tu Treću tajnu. Nakon što je imala viđenje Blažene Djevice Marije i dobila od nje pristanak, ona je dala pristanak i predala zapečaćenu omotnicu svomu biskupu s napomenom da se ne otvara prije godine 1960. Početkom 1957. Sveti oficij, danas Zbor za nauk vjere, tražio je da se ta omotnica s tajnom pošalje u Rim. Papa Pio XII. držao je omotnicu pohranjenu u drvenoj škrinjici na svome radnom stolu. Nije doživio god. 1960. Papa Ivan XXIII. i Pavao VI. pročitali su sadržaj omotnice, ali ga nisu objavili svijetu. Vratili su zapečaćenu omotnicu u arhiv Svetoga oficija.

Procesija u Fatimi

O tajnama smo nešto već gore govorili kad smo govorili o slijedu pojedinih ukazanja.

Prva tajna – u njoj je riječ o viziji pakla. Marija je rastvorila svoje ruke, iz njih je izbilo snažno svjetlo koje je ‘proparalo’ zemljinu kuglu i vidioci su zastali pred prizorom velikoga ognjena jezera, negdje u dubini zemlje. Vidjele su sotonske prikaze, demonske sile te duše u ljudskom obličju kako ih oganj nosa u bestežinskom stanju, kako snažni dim suklja na sve strane, a duše, poput varnica lete na sve strane, kao krijesnice, uz prodorne krikove, očajne. Vidioci su gotovo premrli od straha. Sami demoni, đavli, izgledali su strašno, ogavno, nalik na nepoznate životinje, također

prozračni i crni. O tome smo već nešto pisali te o Marijinim riječima o paklu te molitvi krunice. Druga tajna tumači Prvu tajnu. Ma koliko tajanstvena i apokaliptički zvučala i izgledala ta vizija koju opisuje vidjelica Lucija, ma koliko zastrašujuće zvučala Prva tajna, naime, vizija pakla, Druga fatimska tajna donosi kristalno jasne poruke koje je Lucija zapisala god. 1941. Naime, Marija govori *kako će se rat doskora završiti. Ali ako svijet ne prestane vrijeđati Boga, za pontifikata Pija XI. izbit će drugi, još strašniji rat. Kad ugledate da je noć obasjana nekim nepoznatim svjetlom, znajte, to je veliki znak koji vam Bog daje da će kazniti svijet zbog njegovih zlodjela ratom, glađu, progono-*

*nima Crkve i Svetoga Oca. Da bi se to spriječilo, doći ću i tražiti posvetu Rusije momu Bezgrješnom Srcu te zadovoljštinu za grijehе pobožnošću prvih subota u mjesecu. Budu li moje želje uslišane, Rusija će se obratiti i zavladat će mir. Ako pak ne, ona će prosuti svijetom svoje zablude, prizvati će i navući na svijet ratove i progone Crkve. Dobri će biti mučeni, Sveti će Otac mnogo pretrpjeti, mnogi će narodi iščeznuti s lica zemlje, ali će na kraju odnijeti pobjedu moje Bezgrješno Srce. Sveti će Otac posvetiti meni Rusiju. Rusija će se obratiti, a svijetu će biti darovano stanovito razdoblje mira. Nebeski znak na koji se odnosi Marijina poruka vidjelici Luciji stvarno se dogodio. Naime, podvečer, 25. siječnja 1938., za pontifikata Pija XI., nad cijelom Europom nebo se presvuklo crvenom, krvavom bojom. U mnogim su gradovima Europe zavijale sirene jer je stanovništvo bilo uvjereno da su izbili požari. U cijelom području Alpa vjerovali su da se jutarnja zora pomaknula u predvečerje, tako se plamenim, žarkim bojama crvenio cijeli obzor. Fenomen se mogao pratiti i iz Italije, s Gibraltara, iz Španjolske i Portugala, pa čak i sa Sicilije i Sjeverne Afrike. Znanost je to tumačila kao gigantsku *Aurora borealis*, polarno svjetlo gigantskih, kozmičkih i povijesnih razmjera. Svjedokinje tomu bijahu i sestre u samostanu Tuy u Španjolskoj, u kome je boravila sestra Lucija.*

Već je sljedećega jutra Lucija sjela i napisala odulje pismo svomu biskupu, provincijskoj poglavarici i svomu ispovjedniku u kome piše kako se Bog poslužio tim znakom „da bi čovječanstvu navijestio kako će Njegova Pravednost doskora pogoditi sve one nacije koje su se o Njega ogriješile“. To joj je Marija najavila i kazala prije 21 godinu. Istodobno se Adolf Hitler spremao umarširati u Austriju, potom u Češku, a 1. rujna 1939. upadom njemačkih trupa u Poljsku započinje Drugi svjetski rat. Kad je 1941. Lucija pisala Druugu fatimsku tajnu, pa čak i u svibnju 1942., kad je ona objavljena, činilo se da su Hitlerove trupe nepobjedive. Hitler je bio na vrhuncu svoje moći, kao gospodar cijele Europe, pa i svijeta.

Treća fatimska bila je obavijena velom tajne sve do god. 2000., kad je papa Ivan Pavao II. dao dopuštenje da se objavi uz komentar pročelnika Zbora za nauk vjere Josepha Kard. Ratzingera. Naime, u danima nakon atentata koji se dogodio 13. svibnja 1981., na sami dan Fatimske Gospe, papa Ivan Pavao II., dok se borio za život u bolnici, zatražio je da mu donesu u bolesnički krevet oмотnicu s tajnom. Pročitao je napisano te je nakon čitanja zaključio da se tajna odnosi na njega. Bio je odlučan posvetiti svijet Bezgrješnom Marijinu srcu. Posvetu je obavio 25. ožujka 1984. O tome ćemo opširnije pisati dolje, u nastavku. U zahvalu što mu je život nakon atentata ponovno

darovan pohodio je god. 1982. svetište u Fatimi i dao u krunu kipa Fatimske Gospe ugraditi zrno iz samokresa koje je ostalo u njegovu tijelu nakon atentata. Zahvalio je Mariji za darovani život i opetovano svečano izjavio: *Totus Tuus sum, Maria.*

U godini Velikoga jubileja, god. 2000., sveti je papa dopustio da tajna bude objavljena uz komentar pročelnika Zbora za nauk vjere kard. Josepha Ratzingera. Viđenje je apokaliptično, uglavnom je riječ o progonu Crkve, Pape i vjernika. Svi se zapućuju prema uzvisini na kojoj je križ gdje vojnici masakriraju Papu i vjernike, bez razlike, odreda. Papa je bio osvjedočen kako se u biblijskim slikama, na simboličan način, što ga opisuje vidjelica Lucija, prikazuje hod Crkve kroz 20. stoljeće, prepuno ratova i diktatura, a sve ima svoj klimaks u sotonskom, paklenom napadu na sami život Pape, *Osobe u bijelome*. Papa je prepoznao sebe u viziji vidjelaca i onoga što

je Lucija zapisala. Naime, glavni dio tajne glasi otprilike ovako:

„I onda smo vidjeli u silnome svjetlu – koje je zacijelo Bog – nešto što je izgledalo kao osobe u zrcalu, kad prolaze ispred ogledala te smo vidjeli biskupa obučena u bijelo. Slutili smo da bi to mogao biti Sveti otac. Vidjeli smo i mnoge druge biskupe, svećenike, redovnike, redovnice kako se penju uz strmo brdo na čijem se vrhuncu nalazio veliki križ od grubih greda kao od hrasta plutnjaka pod korom. Prije nego je stigao do vrha, Sveti je Otac prošao velikim gradom koji bijaše napola razoren te je sav u drhtanju i klecava koraka, pritiješnjen bolima i brigom, molio za duše pobijenih mrtvaca koje je susretao na svome putu. Došavši na vrh brda, kleknuo je u podnožje velikoga Križa. U tom trenutku ubija ga skupina vojnika koji su pucali na njega iz vatrenoga oružja i strijelama. Na isti način umirali su i biskupi, svećenici, redovnici i razne druge osobe, muževi i žene raznih klasa i položaja. Ispod obiju ruku Raspetoga bila su dva anđela. Svaki od njih imao je u ruci kristalni aspergil (posudu za škropljenje) U nju su skupljali krv mučenika i njome napajali duše koje su se približavale Bogu“. U aneksu, niže dolje, donijet ćemo prijevod komentara što ga je god. 2000. dao pročelnik Zbora za nauk vjere, Joseph Card. Ratzinger.

ODGOVOR CRKVENIH POGLAVARA NA FATIMSKJE TAJNE

Fatimska su ukazanja crkveno priznata kao autentična god. 1930. Te su godine portugalski biskupi priznali autentičnost ukazanja vidiocima Luciji, Franciscu i Jacinti, te su obavili posvetu svoje domovine Bezgrješnom Marijnu srcu. Činjenica je da je Portugal u Drugom svjetskom ratu bio pošteđen ratnih aktivnosti i razaranja. Jednako ni za bezbožnih prevratničkih previranja u Španjolskoj god. 1936. revolucionarni plamen nije zahvatio Portugal. Bili su pošteđeni, zacijelo zaštitom Nebeske Majke.

Za slavlja 25. obljetnice fatimskih ukazanja papa Pio XII. posvetio je cijeli svijet i Rusiju Marijnu Bezgrješnom Srcu, dvokratno, 31. listopada 1942., uoči svetkovine Svih svetih, te 8. prosinca iste godine, na svetkovinu Bezgrješne. Učinio je to još jednom 1944., u tijeku rata i uveo svetkovinu na čast Marijina Bezgrješnoga Srca, koja se danas slavi u subotu nakon svetkovine Presvetoga Srca Isusova, nakon Duhova. Povijesna je činjenica da su nakon te posvete godine 1942. njemačke trupe na svim bojištima počele gubiti sve velike bitke. U listopadu 1942. poraz kod al-Alameina, u sjevernoj Africi, a u studenome

1942. poraz pod Staljingradom, okrenuo je ratnu sudbinu protiv sila Osovine.

Ratna se sreća okreće u korist Staljina i do kraja svjetskoga rata Sovjetski Savez pokorio je 12 neovisnih europskih država. Nastupa vrijeme masovnoga progona Crkve, ubijanja svećenika i redovnika, progona i ugnjetavanja vjernika, gubitka vjerskih sloboda, otvorenoga progona svih koji u Boga vjeruju, rušenja i zatvaranja crkava, bogoslovija. To je ostvarenje onoga što je Marija najavila govoreći kako će Rusija prosuti svijetom svoje teške zablude i progoniti Crkvu i vjernike ako se svijet ne obrati Bogu, ne ispašta i okaje te ne dadne zadovoljštinu za grijeh.

U studenom 1942. Amerikanci su se iskrkali u Maroku. Otada se sve okrenulo protiv sila Osovine. Slično bi se dalo zaključiti i nakon one posvete što ju je učinio sv. Ivan Pavao II. na Blagovijest 1984. Godinu dana nakon toga dolazi u Sovjetskom Savezu do promjene političkoga vrha, M. Gorbačov dolazi na čelo Sovjetskog Saveza, uslijedila je *perestrojka* i *glasnost* te dolazi do urušavanja i implozije komunizma i pada Berlinskoga zida 1989. Ni tu se ne može zanemariti uloga Svetoga Oca, Neba i Majke Marije. Milijunski molitveni mimohodi i procesije na europskom Istoku sa svijećama u rukama i molitvenim bdjenjima, pod geslom *Mačeve u plugove – koplja u srpove* srušili su komunističku neman Moloha. O tome dolje nešto opširnije.

SV. IVAN PAVAO II. I FATIMSKA UKAZANJA

Život i sudbina sv. Ivana Pavla II. usko su povezani s Marijinim likom („Totus Tuus“) te fatimskim tajnama. Na njemu kao da su se ispunila Marijina obećanja dana vidiocima koje je sestra Lucija zapisala u samostanu. Kao što smo istaknuli, atentat na papu izvršen je 13. svibnja 1981., na dan Fatimske Gospe. Papa je samim čudom preživio. Profesionalni ubojica, Turčin Ali Agca, ispalio je u popodnevnim satima, nakon 17.00 sati, na Trgu Svetoga Petra tri metka u Ivana Pavla II. Jedan je metak pogodio debelo crijevo i raznio tanka crijeva na više mjesta, drugi je metak bio namijenjen vratnoj žili kucavici, jer je atentator pucao iz neposredne blizine, ali ga je zrno okrnulo o lakat i desni kažiprst te završio pogodivši dvije američke hodočasnice. Treći je ostao u tijelu. Hitno je prevezen u kliniku Gemelli, i na putu do klinike već je bio izgubio svijest i mnogo krvi. Liječnici koji su ga operirali sumnjali su da će preživjeti. Zamolili su njegova osobnoga tajnika da mu podijeli sakrament bolesničkoga pomazanja. Operacija je trajala pet i pol sati, i na kraju su liječnici mogli odahnuti. Papa je čudom ostao živ, nijedan vitalni organ nije bio pogođen. Za pohoda svomu atentatoru u tamnici 27. prosinca 1983. Turčin je izrijetkom pitao Papu: *Za-*

što niste preminuli? Znam da sam točno i dobro ciljao, znam da je ono bio razorni, smrtonosni pucanj. Zašto niste umrli? Papin tajnik, danas kardinal Stanislaw Dziwisz, zabilježio je kako je atentatora uhvatio silni strah, gotovo panika, pred samom pojavom Pape. Strah pred osobom jer je vjerovao da su u Papi na djelu više, nebeske sile, snažnije od ubojita oružja. Čuo je Turčin za Fatimu (koja bijaše i Muhamedova kćerka miljenica), ali je čuo i za onu koju je zvao *Božicom* iz Fatime. Bojao se da ga Fatimska Gospa ne kazni i ne uništi zbog zločina što ga je počinio.

Sam je Papa bio svjestan da ga je Gospa spasila i sačuvala na životu od ovoga profesionalnoga kilerera. Papa je doslovce rekao kako je *jedna ruka ispalila smrtonosnu kuglu, a da je druga, Majčina, ruka, usmjeravala metak da ne razori vitalne organe*. Papa je govorio o *mano materna*. U srpnju

1981. kardinal Šeper donio mu je u bolnički krevet spise koji se tiču fatimskih tajna i ukazanja, prije nego se povrgnuo drugoj operaciji. Kard. Šeper uručio mu je original na portugalskom jeziku, autograf sestre Lucije i talijanski prijevod. Prepoznao je sebe u tekstu tajne. Kad je pročitao, bilo mu je jasno, da je u pozadini svega bio sami Đavao. Dok je svijet nagađao, tko bi mogao biti „režiser“ i u pozadini atentata, Sveti je Otac jednostavno rekao: *To me uopće ne zanima. To je djelo samoga Sotone. Đavao je kadar na tisuće načina zapaliti svijet, rovariti, stvarati urote i prevrate. Njegove me metode ne zanimaju.* Papi je bilo daleko više stalo do toga dokučiti, dovidjeti što je i koja je poruka Neba kroz te događaje, što mu je Bog htio poručiti spašavajući ga od sigurne smrti. Pronašao je odgovor: Naime, vizije fatimskih vidjelaca zrcale se u cijelom njegovu životu, strahote Drugoga svjetskoga rata, grozote holokausta, koje je doživio u svojoj Poljskoj, širenje komunizma, trajna borba i rat bezbožnih ideologija protiv Crkve i Kristove vjere. Ali je i u poruci glede Rusije vidio kako je Marija, Božja Majka, pokazala put, izlaz iz krize: *Sveti će Otac posvetiti Rusiju momu Srcu. Ona će se obratiti, a svijetu će biti podareno stanovito vrijeme mira.*

Posveta svijeta Marijinu Bezgrješnom Srcu

Na prvu obljetnicu atentata, 13. svibnja 1982., putovao je poljski Papa prvi put u Fatimu zahvaliti Blaženoj Djevici Mariji za život. Prethodno je poslao zrno koje je u njega ispaljeno i ostalo u tijelu te ga dao ugraditi u krunu kipa Fatimske Gospe u Fatimi. Htio je posvetiti svijet Marijinu Srcu, ali ga je vidjelica Lucija upozorila da to učini u zajedništvu sa svim svjetskim episkopatom, s univerzalnom Crkvom.

Papa se pripremao za taj čin. Osmoga prosinca 1983., na svetkovinu Bezgrješne, razaslao je pismo svim biskupima Crkve, uključujući i pravoslavne Crkve, pozivajući ih da zajedno s njime na svetkovinu Blagovijesti, 25. ožujka 1984., obave posvetu svijeta Bezgrješnom Srcu Marijinu. U tu svrhu dao je dopremiti iz Fatime kip Fatimske Gospe koji je proveo noć u njegovoj privatnoj kapelici. Sljedećega dana kip je bio izložen u Bazilici Svetoga Petra gdje je papa Ivan Pavao II. nakon dvosatnoga pontifikalnoga bogoslužja izgovorio Molitvu posvete. Istodobno su stotine biskupa diljem svijeta obavili istu posvetu zajedno sa svojim vjernicima. Nakon posvete preko apostolskoga nuncija pitao je vidjelicu Luciju, je li sada Rusija posvećena Gospi? Ona je odgovorila potvrdno. Sad se čeka još samo čudo obraćenja Rusije, a Bog drži svoju riječ, odgovorila je vidjelica Lucija. I u svoje je vrijeme ispunjava.

Bog je održao svoju riječ. Ni godinu dana nakon te posvete na vlast dolazi u SSSR-u Mihail Gorbačov. Dana 11. ožujka 1985., postaje Generalnim sekretarom komunističke partije SSSR-a. Najavio je nakon Brežnjeva, Andropova i ostalih tvrdih komunističkih aparatčika novo proljeće, novi vjetar u komunističkome carstvu nasilja i neslobode, govorio je o *glasnosti*, otvorenosti, *perestrojki*, preoblikovanju, prestrojavanju. Već u prosincu iste, 1985., godine susreće se s američkim predsjednikom Reaganom, a nepune dvije godine prije toga isti je Reagan u Ženevi nazvao SSSR *carstvom Zla*. Njih su se dvojica sastajala osam puta, nastupilo je novo vrijeme u odnosima između velikih sila, led se postupno otapao, hladni rat i trka u naoružavanju prestali su, proljeće je bilo na pomolu.

U Papinoj Poljskoj prvi slobodni radnički sindikati bili su zabranjeni, general Jaruzelski uveo je vojnu diktaturu 1981. Papa je treći put pohađio svoju domovinu 1987., i ponovno je stavio sve karte na Mariju. Htio je obilježiti dvije tisuće godina od Marijina rođenja proglašavanjem Marijanske godine 1987./88. te enciklikom *Redemptoris Mater*. Stotine tisuća hodočasnika u marijanskim svetištima diljem svijeta pratili su putem satelita bogoslužje otvaranja Marijanske godine u Bazilici S. Maria Maggiore u Rimu. Papa je predmolio kronicu pred cijelim svijetom, a

onda se sjetio i povjerio Kristovoj Majci i Majci svih kršćana *na poseban način one narode koji slave tisuću godina svoje povezanosti s Isusom Kristom i Evanđeljem.*

Naime, upravo se slavila tisućita obljetnica krštenja Ukrajinaca i Rusije, godine 988. Čak je Generalni sekretar komunističke partije Gorbačov zamolio moskovskoga patrijarha te drugu petoricu metropolita za posjet u Kremlju, najavljujući im novi zakon koji će dopuštati veće slobode vjernicima, po prvi put u Sovjetskom Savezu. Napokon su ponovno mogla zvoniti zvona na crkvama, što je u komunizmu bilo zabranjeno. Više od četiri tisuće crkava koje su bile prenamijenjene u komunizmu smjele su biti ponovno otvorene za bogoslužje. Gorbačov je vratio Crkvi mnoge samostane, a u povodu tisućgodišnjega jubileja kršćanstva u Rusiji i Ukrajini čak je pozvana u Moskvu i vatikanska delegacija na visokoj razini. Ni godinu dana nije nakon toga jubileja prošlo, a Berlinski je zid pao, god.1989. Ljudi su u Istočnom bloku krenuli na ulice, prosvjedovali su protiv komunističkih vlastodržaca. *Prekovati mačeve u plugove – koplja u srpove*, bijaše geslo milijunskih mnoštava koja su sa svijećama u rukama izišla na ulice. Čudo nad čudesima se dogodilo kad je 1. prosinca 1989. Mihail Gorbačov pohodio papu Ivana Pavla II. u Vatikanu. Tom je prigodom Papa rekao kako je „čvrsto uvjeren da

je naš susret pripremila Božja Providnost“. Stoga je još jednom, u svibnju 1991., hodočastio u Fatimu da bi zahvalio Gospi što je uvela narode u slobodu. Tom prigodom i ruski je veleposlanik sudjelovao u obredima kad je Papa ponovio posvetu svijeta Blaženoj Djevici Mariji. I upravo te godine, na Božić 1991., Sovjetski Savez odlazi u povijest, prestaje postojati kao zajednica *sovjetskih republika*. Tko tu može nijekati ulogu i zahvat samoga Neba?! Na Božić, rođendan našega Boga, umire zločinački režim Sovjetskog Saveza. I kad se sagleda sve, nije li to čudo nad čudesima? *Rusija će se obratiti, i na kraju će moje Bezgrješno Srce trijumfirati*. Ti neuki pastiri iz Portugala nisu mogli takvo što izmisliti. Nisu znali čitati ni pisati, nisu znali ni povijest ni zemljopis, nisu uopće čuli za Rusiju, nisu znali ništa o društvenim previranjima, revolucijama, ideologijama. Dogodilo se upravo ono o čemu su ta djeca govorila, što su najavljivala. Možda je zbog toga Ivan Pavao II. pozvan u Rim, iz daleke slavenske zemlje, možda se trebao dogoditi i onaj atentat 13. svibnja 1981. da bi svijet stvarno sagledao dosege i shvatio namjere Neba sa Zemljom. Da bi čuo Božji glas i prepoznao *znakove vremena*, naučio ih čitati i razumijevati. Bez Boga se ništa ne događa. Ali i naše suradnje s njime. Vidjelica Lucija umire u samostanu karmelićanki 13. veljače 2005. Živjela je skoro cijelo jedno

stoljeće i svojim životom te živom i svestranom korespondencijom s papama promicala pobožnost prema Bl. Dj. Mariji. Broj trinaest sudbinski je vezan uz papu Ivana Pavla II. Pokušaj ubojstva, atentat dogodio se na dan Fatimske Gospe, 13. svibnja 1981. Blaženima je proglasio dvoje fatimskih vidjelaca 13. svibnja 2000. Na sv. Antu, 13. lipnja, atentator Ali Agca pušten je iz tamnice i izručen Turskoj. Ivan Pavao II. umire 2. travnja (4.) 2005. (kad se saberu brojke, dobivamo znamenku 13), a 13. svibnja 2005. najavljuje Benedikt XVI. u Lateranskoj bazilici proces za beatifikaciju i kanonizaciju svoga prethodnika. I Benedikt XVI., ali i papa Franjo darovali su Fatimskoj Gospi zlatnu ružu.

Molitva izrijekom iz Marijinih usta u Fatimi

Vjernici običavaju moliti mnoštvo molitava. Sabrane su u molitvenicima. Neke su službeno odobrene, mnoštvo je privatnih molitava koje su nam ostavili pojedinci, nadahnuti Duhom Božjim, sveci, mistici. Jedna je molitva sveopća, naime, Gospodnja molitva, molitva Očenaša, i nju nam je ostavio sam Gospodin. Naučio nas je kako nam je moliti. Imamo je u dvije inačice, kod evanđelista Mateja i Luke. Matejeva inačica općeprihvaćena je i ta je molitva zacijelo najčešće izgovorena molitva upućena Ocu nebeskom i za sve ono što nam treba. Na završetku te molitve

molimo za oprost i smilovanje. Jasni Isusov nalog: *Budite milosrdni kao što je to Otac vaš nebeski* (usp. Lk 6,36).

Među tolikim molitvama koje znamo i molimo jednu je molitvu izgovorila Gospodinova Majka Marija, osobno. Nije zabilježena u svetim spisima, nisu je zabilježili ni apostolski oci ni crkvena predaja. Marija ju je izgovorila pred troje nevine, nedužne, siromašne, nepismene djece, fatimskih vidjelaca, za trećega ukazanja, 13. srpnja 1917., na njihovu, materinskom jeziku, a u prijevodu glasi: *O Isuse moj! Oprosti nam naše grijehе, sačuvaj nas od paklenoga ognja! Privedi u raj sve duše, a napose one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe!* Marija ih je poučila da to mole nakon svake izmoljene desetice ružarija-krunice. Naučila ih je to izgovarati nakon vizije pakla i duša u paklu. Njih troje, Lucia, Jacinta i Francisco, kojima je Marija prenijela tu molitvu, nisu imali pojma što je ta *Prelijepa Gospođa* htjela s time poručiti. Ali im je kazala gotovo oštrim tonom da to mole kao dodatak svakomu otajstvu krunice. Komu treba najviše Božje milosrđe?

Prisjetimo se povijesnoga surječja. Bjesni Prvi svjetski rat, svjetska velekleonica. Do ukazanja u Fatimi svijet i svjetske sile prošle su *pakao Verduna* gdje je palo više od dva milijuna vojnika, ubijanje se nastavilo nemilice; Nijemci su 1917. upotrijebili bojne otrove protiv Britanaca kao

moćno oružje, u Rusiji je Lenjin sa svojim bezbožnim komunistima pripremao prevratnički puč, svrgavanje cara i *krvavi Oktobar* koji je po- meo i odveo u smrt milijune ljudi. Amerika se uključuje u rat.

Ni Nebo ne miruje. Marija, nebeski glasnik, ne obraća se saveznicima ni silama osovine, ne upućuje pozive za prestanak rata predsjednicima država (Amerike, ni ostalih), nego se ukazuje ma- lenima u Portugalu, koji nisu znali tko je taj *Lik u bijelome*, sav u svjetlu, koji im se sada, 13. srp- nja, treći put ukazuje. Lucija je upitala *Gospodu u bijelome*, što želi od njih. Kazala im je da želi da dolaze 13. svakoga mjeseca na to mjesto, da i na- dalje svaki dan mole kronicu za mir u svijetu i za svršetak rata. „Pa možete li nam barem reći, tko sve Vi?“ – nastavila je Lucija. „I možete li, molim Vas, učiniti neko čudo kako bi svi povjerovali da nam se ukazujete?“. Odgovor je glasio: „Dolazite i nadalje svakoga mjeseca na ovo mjesto. I za tri mjeseca učinit ću čudo kako bi svi povjerovali“. Domalo nakon toga Gospa je otvorila svoje ruke iz kojih je najednom zasjala svjetlost i činilo se da prodire i para zemljinu koru, prisjeća se Luci- ja. Bijaše to Prva fatimska tajna. Potom su djeca vidjela ognjeno more u dubini zemlje, a u moru Sotona i duše u paklu. Duše su izgledale kao prozirno, užareno ugljevlje u ljudskom obličju. Oganj ih je poput varnica vitlao na sve strane,

plamenovi su ih bacali u visinu, posvuda se širio nesnošljivi dim i smrad. Padale su na sve strane duše u ljudskom obličju, poput varnica i kriješnica, u beztežinskom stanju, bez ravnoteže, sa strašnim jaucima i očajničkim kricima, od kojih se vidiocima ledila krv u žilama. Djeca su se tresla kao u groznici. Viđenje pakla trajalo je kratko

*Ivan Pavao II.,
zahvalni štovatelj*

vrijeme. Maleni su bili nasmrt preplašeni. Bijaše to strašna lekcija za djecu. Nikakva umilna nebeska pedagogija. Danas bismo kazali, loša odgojna metoda. Međutim, nekada nam treba šok-terapija da nas lijene i uspavane osvijesti i probudi. Nakon toga u svome izvještaju biskupu iz Leirije Lucija je napisala: „Vidjeli ste pakao u koji srljaju duše siromašnih grješnika“ – kazala nam je Blažena Djevica Marija, prožeta krajnjom ljubavlju ali i žalošću. Osim toga, Marija je stavila malenima na srce daleku nepoznatu zemlju imenom Rusija koja se upravo spremala „proširiti svoje zablude cijelim svijetom, prizivati ratove, uz strahovite progone Crkve. Mnogi će narodi nestati sa zemlje“. Nakon tih riječi Marija je zašutjela nekoliko trenutaka a onda nastavila: „Kad molite krunicu, onda nakon svakoga otajstva molite: ‘O Isuse moj, oprosti nam naše grijeh...’“ Krunica je zacijelo najraširenija molitva među katolicima, a sv. Ivan Pavao II. dodao je i *Otajstva svjetla* pa će po tome biti zapamćen u potonjim stoljećima. Upravo je Blažena Djevica Marija nadodala toj najraširenijoj molitvi krajnje osobni dometak: *O Isuse moj...* Ukazanja u kolovozu i rujnu 1917. privukla su još veća mnoštva vjernika i radoznalaca, a 13. listopada nazvala je sebe *Kraljicom krunice*. U ruandskom Kibehu Marija se nazvala *Majkom Riječi*, a u Međugorju *Kraljicom mira*. Svoja ukazanja i sve svoje riječi ovje-

rovila je u Fatimi tzv. čudom na suncu, pri čemu se otprilike deset minuta u nazočnosti više od sedamdeset tisuća sudionika odvijao čudesni kozmički prizor, *sunčev ples*. Od toga trenutka, za toga neviđena čuda, Marija se proglasila „Kraljicom krunice“, a milijuni svakodnevno mole Marijin osobni dodatak otajstvima ružarija. Marijine vlastite, osobne riječi, nje, Kraljice neba i zemlje.

Čudo našega doba

Nakon posvete koju je sveti Papa obavio na Blagovijest, 1984. te pada Berlinskoga zida i komunizma 1989. pa do dana današnjega svjedoci smo neviđene rekristijanizacije, renesanse vjere u Ruskoj federaciji. Ljudi ponovno otkrivaju vjeru, svoju Crkvu, svoje korijene. Obnova vjere u historijskim dimenzijama. Već godinu dana nakon pada Berlinskoga zida moskovskim ulicama išla je velika procesija, prvi put nakon što su komunisti preuzeli vlast 1917. Božić su i Uskrs proglašeni državnim blagdanima, moglo se u javnosti krštavati i slaviti vjenčanja, nacionalni svetci su ponovno izvučeni iz zaborava, a diljem Rusije prenošena su liturgijska slavlja putem javnih medija. Crkveni dostojanstvenici sudjelovali su ponovno u javnom životu, otvarane su privatne crkvene škole i dječji vrtići. Možda je to najveće čudo našega doba.

Naime, znamenke govore za sebe. Dok Crkva na Zapadu doslovce kolabira, guši se od duhovne

astme, dotle imamo procvat vjerskoga života u Rusiji. Crkva naime u Rusiji doživljava nakon slo-
ma komunizma pravu renesansu. Danas se 92% Rusa priznaju pravoslavnim vjernicima, broj je vjernika narastao s pedeset milijuna god. 1990. na 113 milijuna god. 2013. Broj se župa u Ruskoj federaciji od 1990.-2011. s 3451 popeo na 30.142, broj biskupija s 38 na 160, samostana s 18 na 788, a teoloških učilišta s 5 na 200! Glas Crkve čuje se u Rusiji, vjera podaruje cijeloj naciji novi identitet, ulijeva snagu ići vlastitim putem, ne podliježući kušnjama materijalističkoga zapadnoga svijeta.

Nije li Marija u Fatimi govorila da će se Rusija obratiti? I da će nestati *Crvenoga zmaja*, dok istodobno Zapad okreće leđa Kristu i gubi svoj kršćanski identitet i ne prestaje vrijeđati i nijekati Boga. Marija je obećala stanovito vrijeme mira? Otvaraju se granice, od vremena Gorbačova avet atomskoga rata odagnan je iz svijesti ljudi. Marijine riječi iz Fatime obistinile su se barem do ovih dana, ali se danas nad svijet nadvijaju drugi tmasti oblaci.

Nije li to vrijeme mira pri kraju, 25 godina nakon pada komunizma? Svijetom kruži ne više *avet komunizma*, nego *avet terorizma*. Ljudi su u strahu i nesigurni, ne mogu im pomoći ni sve nadzorne i sveprisutne kamere.

Možemo zaključno reći da su fatimski vidiooci na svoj način, kao 'glasnici' *Gospođe u bijelome* pret-

kazali ključne događaje dvadesetoga stoljeća. Ostaje samo pitanje, da li se Treća fatimska tajna odnosi stvarno samo za pokušaj ubojstva pape Ivana Pavla II. i na dvadeseto stoljeće, ili ima još uvijek svoju aktualnost?

Papa Franjo zamolio je god. 2013. lisabonskoga patrijarha da u njegovo ime posveti kod Gospe Fatimske, u njezinu svetištu, njegov pontifikat, a u listopadu te godine posvetio je ponovno cijeli svijet Marijinu Bezgrješnom Srcu u Rimu. Na kraju možemo zaključiti da uloga i misija fatimskih ukazanja još nije okončana. Riječi su to pape Benedikta, u svibnju 2010., za pohoda Fatimi. Živimo u teškim i neizvjesnim vremenima u kojima izlaz i spas možemo tražiti samo od samoga Gospodina zagovorom nebeske Majke Marije. Kao što smo kazali, ukazanja su odgovor Neba na potrebe ispaćene Zemlje, ona su proročki glas u pustinji, zov na obraćenje, zaokret života, poziv molitvu te usmjerenost prema Gospodinu koji je jedini lijek za ovaj pali svijet. Gospodin je najavio svojoj Crkvi vrijeme patnje i progona, na različite načine, do kraja svijeta i vremena. Papa je Benedikt u tome surječju govorio ne samo o napadima na Papu i Crkvu *izvana*, nego poglavito i o napadima i osporavanjima *iznutra*, u samoj Crkvi. Grijeh je onaj koji Crkvu sputava iznutra, a grijeh je danas prisutan u Crkvi na zastrašujući način. Stoga je Benedikt rekao u svojoj propo-

vijedi u Fatimi: *Vara se i griješi tko vjeruje da je proročka misija Fatime okončana!* Poruka Majke Božje odnosila se na dvadeseto stoljeće, ali je aktualna i danas kao i prije. Danas možda još aktualnija u svojim potresnim vizijama i tajnama objavljenim, otkrivenim malenima iz Fatime.

“SKUPINA GA VOJNIKA POGUBI...”

**Tekst izvještaja vidjelice
o Trećoj fatimskoj tajni**

Vatikan je u ponedjeljak, 26. lipnja 2000., objavio Treću fatimsku tajnu te je podijelio u različitim prijevodima službeni prijevod teksta što ga je zapisala još jedina živuća vidjelica, danas već 93-godišnja sestra u strogoj klauzuri Lucia dos Santos. U primjedbi se upozorava da je zadržan izvorni tekst, a i u prijevodima su zadržane netočnosti spram pravopisnih znakova, što ne pomaže razumijevanje teksta. Treba imati na umu da je vidjelica Lucija bila nepismena prije stupanja u samostan. Tekstu Treće fatimske tajne dodaje se tekst Prve i Druge tajne, isto tako prema službenome prijevodu. Naš se prijevod oslanja na njemački prijevod što ga je razdijelila Njemačka katolička tiskovna služba.

J.M.J. Treći dio tajne objavljene

13. srpnja 1917.

u Irijskoj špilji (Cova da Iria), Fatima

Pišem iz poslušnosti prema Vama, svojemu Bogu, koji mi nalaže preko svoje Ekscelencije, preuzvišenoga gospodina biskupa iz Leiria, te preko moje najsvetije Majke.

Nakon dva dijela koja sam već opisala vidjeli smo lijevo od Naše Ljubljene Gospe, malo poviše, Anđela koji je držao ognjeni mač u svojoj lijevoj ruci. Iz vrha mača izbijali su plameni jezici te se činilo da će zapaliti svijet. Međutim, plameni su se jezici trnuli kad bi dolazili u doticaj s blještavilom koje je Naša Draga i Ljubljena Gospa svojom desnicom usmjeravala prema Anđelu. Vidjeli smo Anđela kako svojom desnicom pokazuje prema zemlji i više snažnim glasom: Pokora! Pokora! Pokora! I vidjeli smo u moru svjetla koje je Bog: “Nešto što izgleda poput lica u zrcalu kad prolaze ispred njega”, jednoga u bijelo obučenoga biskupa. “Slutili smo da bi to mogao biti Sveti Otac”. Mnogi drugi biskupi, svećenici, redovnici i redovnice uspinjali su se uz strmo brdo na čijemu se vrhuncu nalazio veliki križ od neobrađenih debala, kao od hrasta plutnjaka pod korom. Prije nego se uspeo gore, na vrh, Sveti Otac je prošao kroz veliki grad koji je bio napola razoren; dršćući i klecava koraka pritisnut bolju i tjeskobom molio je on za duše bezbrojnih ubijenih osoba koje je susretao na svome putu. Došavši na brdo kleknuo je u podnožju velikoga križa. Tu ga ubija skupina vojnika koji su pucali na nj iz vatrenoga oružja i strjelicama. Istom su smrću umirali jedan za drugim i biskupi, svećenici, redovnici te razne svjetovne osobe, muškarci i žene različitih klasa i staleža. Ispod oba kraka

križa stajala su dva anđela, i svaki je imao u ruci kristalni aspergil (posudu za škropljenje). U njih su skupljali krv mučenika i njome napajali duše koje su se približavale Bogu. (Samostan, Tuy, 3. siječnja 1944.)

Prva i Druga tajna

Stoga ću morati reći nešto o tajni i odgovoriti na prvo pitanje. Što je tajna? Vjerujem da mogu reći budući da za to imam dopuštenje s Neba. Božji zastupnici ovdje na zemlji su me u različitim zgodama i u više pisama za to ovlastili. Vjerujem da Vaša Ekscelencija čuva jedno takvo pismo. Potječe od P. Jose Bernarda Goncalesa i u njemu mi je on naložio da pišem Svetomu Ocu. Jedna se točka u tome pismu odnosi na objavu tajne. Već sam nešto kazala. Ali, da ne bi ovo pismo koje treba biti kratko postalo predugo, ja sam se ograničila samo na najnužnije i prepustila sam Bogu da mi za to udijeli povoljniju zgodu.

U drugome pismu već sam opisala sumnju koja me mučila od 13. lipnja do 13. srpnja te koja je posvema iščeznula za toga ukazanja. Dobro! Tajna se sastoji od tri različita dijela od kojih sada želim objaviti dva dijela. Prvi dio je vizija pakla.

Naša Draga Gospa nam je pokazala veliko ognjeno more koje se činilo da se nalazi u dubini zemlje. Vidjeli smo đavle i duše uronjene u taj

oganj, kao da su prozirno crno ili smeđe užareno ugljevlje u ljudskome obličju. Oganj ih je tjerao ovamo-onamo, plameni jezici su ih vitlali uvis, a oni su izbijali iz njih samih zajedno s oblacima dima. Padale su na sve strane poput varnica za snažnih požara, bez težine i ravnoteže, uz urlanje od bolova i očajničke krikove od kojih čovjek mora s užasom uzdrhtati i ukočiti se.

Sami su đavli bili obilježeni strašnim i jezovitim obličjem odvratnih, nepoznatih životinja, ali su i oni bili prozirni i crni.

To je viđenje trajalo samo jedan trenutak. Hvala našoj Nebeskoj Majci koja nam je prethodno obećala odvesti nas u Nebo (u prvome ukazanju). Da tomu nije tako bilo, vjerujem da bismo umrli od strave i užasa. Podignuli smo svoj pogled prema Našoj Dragoj Gospi koja nam je govorila prepuna dobrote ali i tuge:

“Vidjeli ste pakao kamo odlaze duše siromašnih grješnika. Da bi ih se spasilo, Bog želi da se u svijetu utemelji pobožnost momu Bezgrješnom Srcu. Ako se bude činilo ono što vam kažem, mnoge će se duše spasiti, i nastupit će mir. Bit će kraj ratu. Ali, ako se ne prestane s uvrjedama Boga, pod pontifikatom pape Pija XII. započet će drugi još strašniji rat. Kad vidite noć obasjanu nepoznatim svjetlom, znajte da je to veliki znak što vam ga Bog daje, da je on odlučio svijet zbog njegovih zločina kazniti ratom, glađu, progona Crkve i Svetoga Oca. Da bi se to spriječilo, ja ću doći i tražiti posvetu Rusije momu Bezgrješnom Srcu te pričest prvih subota u mjesecu kao zadovoljštinu za grijeh. Uslišaju li se moje želje, Rusija će se obratiti i nastupit će mir. Ako pak ne, ona će proširiti svoje zablude po cijelome svijetu, prouzrokovat će ratove i progone Crkve. Dobri će biti mučeni, Sveti će Otac mnogo trpjeti, mnogi će narodi biti uništeni, a na kraju će slavodobiće odnijeti moje Bezgrješno Srce. Sveti Otac će meni posvetiti Rusiju. Ona će se obratiti, a svijetu će biti podareno vrijeme mira.”

**“VIĐENJA NIKADA
NISU ČISTA FOTOGRAFIJA
ONOSTRANOGA”
(TUMAČENJE PROČELNIKA ZBORA ZA
NAUK VJERE JOSEPHA CARD. RATZINGERA
UZ TREĆU FATIMSKU TAJNU)**

*Prijevod s njemačkoga:
dr. fra Tomislav Pervan, ofm*

Tko pomno čita tekst tzv. “Treće fatimske tajne”, koja se prema nalogu Svetoga Oca objavljuje prvi put u punome tekstu, vjerojatno će biti nakon svih prethodnih špekulacija razočaran ili začuđen. Nikakve se velike tajne ne obznanjaju. Ne razdire se zastor budućnosti. U tajni promatramo kao u filmskome kadru u mimohodu Cr-

kvu mučenika stoljeća na izmaku sažetu u teško protumačivu jeziku simbola. Je li to sada, pitamo se, ono što je htjela Majka Gospodina kršćanstva poručiti čovječanstvu u vremenu velikih pitanja i tjeskoba? Pomaže li nam to u osvitu novoga tisućljeća? Ili su to možebit samo zrcaljenja nultarnjega svijeta djece odrasle u ozračju duboke pobožnosti, iznutra istodobno uskovitlane prijetećim olujama svoga vremena? Kako trebamo shvatiti viđenje, što držati o njemu samome?

Javna Objava i privatne objave - njihovo teološko mjesto

Prije nego se upustimo u pokušaj tumačenja tajne, čije ćemo bitne crte pronaći u nagovoru što ga je održao kardinal Sodano 13. svibnja t.g. na kraju euharistijskoga slavlja koje je u Fatimi slavio Sveti Otac, potrebno je nekoliko načelnih tumačenja i pojašnjenja spram onoga, kako i gdje načelno svrstati prema nauku Crkve u životu vjere fenomene poput onoga iz Fatime. Nauk Crkve razlikuje između "javne Objave" i "privatnih objava". Među objema postoji ne samo stupnjevita nego i bitna razlika. Riječ "javna Objava" označava Božje objaviteljsko djelo namijenjeno svemu čovječanstvu, a kojega ćemo vidljivi trag pronaći u dvodijelnoj Bibliji Staroga i Novoga zavjeta. Nazivamo je "objavom" jer se u njoj sam Bog, stupnjevito, korak po korak, ljudima objavljivao sve do one točke kad je on sam postao čo-

vjekom, da bi k sebi privukao utjelovljenim Sinom Isusom Kristom cijeli svijet te taj svijet sa sobom sjedinio. Nije dakle riječ o intelektualnim, umnim priopćenjima, nego je riječ o procesu života u kome Bog dolazi k ljudima. U tome procesu bivaju dakako i nevidljivi sadržaji i za razum te za shvaćanje Božje tajne. Proces se usmjeruje prema cijelome čovjeku, pa tako i na razum, ali ne samo na njega. Budući da je Bog jedan jedini, i povijest s kojom on stupa u čovječanstvo jest jedna jedina, te vrijedi za sva vremena. Ona je dosegla svoje ispunjenje u životu, smrti i uskrsnuću Isusa Krista. U Kristu je Bog izrekao sve, naime samoga sebe, i zato je Objava završena s uobličavanjem Kristove tajne u Novome zavjetu. Katekizam Katoličke Crkve navodi, da bi pojasnio upravo tu konačnost i potpunost objave, tekst svetoga Ivana od Križa: "Darovavši nam svoga Sina, koji je njegova jedina i konačna Riječ, Bog nam je odjednom tom jedinom Riječju rekao sve... Što je naime nekoć djelomično govorio prorocima, to nam je sve rekao u svome Sinu, davši nam to sve, pošto i jest njegov Sin. Stoga tko bi htio Boga još ispitivati ili iskati od njega viđenja i objave, ne samo da bi činio glupost, nego bi Boga vrijeđao, jer ne bi svoj pogled upravio na Krista jedinoga, nego bi izvan njega tražio još kakve stvari i novine" (KKC 65, Sv. Ivan od Križa, *Uspon na brdo Karmel*, 2,22).

Činjenica da je s Kristom i svjedočanstvom o Kristu u knjigama Novoga zavjeta završena Božja Objava namijenjena svim narodima obvezuje Crkvu na jedinstveni događaj svete povijesti i na biblijsku riječ koja je jamac toga događaja i njegov tumač. Ali to ne znači da bi Crkva sada trebala ili mogla stalno biti zadubljena u prošlost. Time bi bila osuđena na puko neplodno ponavljanje. Katekizam Katoličke Crkve veli o tome: "Premda je objava dovršena, ipak nije sva potpuno izrečena niti joj je sadržaj iscrpljen. Na kršćanskoj je vjeri da postupno tijekom stoljeća dosegne cjelovito domašaj objave" (br.66). Veoma su lijepo protumačena oba motrišta vezivanja uz jedincatost te rast u razumijevanju u Gospodinovim oproštajnim govorima gdje Gospodin na rastanku veli svojim učenicima: "Imao bih vam još mnogo toga kazati, ali sada ne možete nositi. A kad dođe on, Duh istine, vodit će vas u svu istinu. Jer, neće govoriti sam od sebe, nego će kazivati što čuje i objavljivat će vam buduće. On će mene proslavljati, jer će uzimati od onoga što je moje i to objavljivati vama (Iv 16,12-14). S jedne strane Duh vodi i otvara spoznaju za koju je manjkala pretpostavka da je učenici mogu nositi. To je uvijek nezavršena širina i dubina kršćanske vjere. S druge strane to uvođenje u svu istinu jest "uzimanje" iz riznice i blaga samoga Isusa Krista kojega se neiscrpiva dubina objav-

ljuje upravo u tome vođenju. Katekizam Katoličke Crkve navodi za to jednu duboku misao pape Grgura Velikoga: “Božanske riječi rastu zajedno s onim tko ih čita” (br. 94; Grgur Veliki, *Homilia in Ezechielem*, 1,7,8).

Drugi vatikanski sabor poznaje tri bitna puta kako se ozbiljuje vodstvo Duha Svetoga u Crkvi te time i “rast Riječi”: To se ozbiljuje kroz razmatranje i studij vjernika, nutarnjim zrenjem koje potječe iz duhovnoga iskustva te navještajem onih koji su “biskupskim slijedom (sukcesijom) primili pouzdani milosni dar istine” (Dei Verbum, 8).

Na ovome mjestu moguće je u ovome trenutku pravilno svrstati pojam “privatne objave” koji se odnosi na sva viđenja i objave što se pojavljuju nakon završetka Novoga zavjeta. To je kategorija pod koju moramo svrstati poruku iz Fatime. Čujemo što o tome najprije veli Katekizam Katoličke Crkve: “Tijekom stoljeća bilo je takozvanih ‘privatnih’ objava. Neke je od njih priznao crkveni autoritet. One ipak ne pripadaju u polog vjere. Uloga im nije da ‘poboljšaju’ ili ‘upotpune’ konačnu Kristovu objavu, nego da pomognu da se od nje u određenom povijesnom razdoblju potpunije živi” (br. 67). Dvoje biva jasno:

1. Autoritet privatnih objava bitno je različan od jedne, javne objave: Ova traži od nas našu vjeru, jer u njoj nam progovara sam Bog kroz

ljudske riječi i posredstvom žive zajednice Crkve. Vjera u Boga i njegovu riječ razlikuje se od svake ljudske vjere, povjerenja, mišljenja. Sigurnost da Bog govori daje mi sigurnost da se susrećem sa samom istinom, te je time to sigurnost koju nećemo inače susresti ni u kojem ljudskom obliku spoznaje. To je sigurnost na kojoj gradim svoj život i kojoj vjerujem u svome umiranju, svojoj smrti.

2. Privatna objava jest pomoć za tu vjeru i ona se očituje vjerodostojnom upravo po tome što me usmjeruje prema jednoj, javnoj objavi. Kardinal Prosper Lambertini, potonji papa Benedikt XIV. veli o tome u svome klasičnom, štoviše normativnome traktatu o proglašenju blaženima i svetima u Crkvi: "Pristanak katoličke vjere ne duguje se priznatim privatnim objavama u tome smislu. On nije ni moguć. Te objave iziskuju pristanak ljudske vjere sukladno pravilima razboritosti koja nam se predočavaju kao vjerojatna i vjerodostojna". Flamski teolog E. Dhanis, izvrsni poznavatelj toga gradiva, utvrđuje zaključno, da crkveno odobrenje privatne objave obuhvaća tri elementa: Dotična poruka ne sadržaje ništa što bi bilo suprotno vjeri ili moralu. Dopušteno je objaviti je, a vjernicima je dopušteno podariti joj na razborit način svoj pristanak" (Sguardo

su Fatima e bilancio di una discussione, u: *La Civiltà cattolica* 104, 1953 II, 392-406, 397). Takva poruka može biti vrijedna pomoć da se Evandjelje bolje shvati i živi u sadašnjemu trenutku. Stoga je ne treba gurati u stranu, ne pridajući joj nikakvu pozornost. Ona je pomoć koja se nudi, ali se ne mora rabiti kao recept.

Prema tome, mjerilo za istinitost i vrijednost neke privatne objave jest njezina usmjerenost prema samome Kristu. Ako nas ta objava odvraća od Krista, ili ako pak samu sebe osamostaljuje ili ako se nudi kao neki drugi i bolji poredak, štoviše značajniji i od samoga Evandjelja, onda ta objava sigurno ne potječe od Duha Svetoga, koji nas uvodi u Evandjelje, a nikako ne izvodi iz njega. To ne isključuje da neka privatna objava ne (po)stavlja nove naglaske, da ne ističe nove oblike pobožnosti ili pak produbljuje i proširuje postojeće i stare. Međutim, u svemu tome mora biti riječ o tome da ta privatna objava hrani vjeru, nadu i ljubav, koji ostaju za sve trajni put spasenja. Možemo nadodati da privatne objave često potječu poglavito ili primarno iz pučke pobožnosti te se na nju i odražavaju, kako to zorno očituju svetkovine Tijelova i Srca Isusova. U stanovitome smislu u odnosu između liturgije i pučke pobožnosti zrcali se i odnos između Objave i privatnih objava: Liturgija - bogoštovlje je

mjerilo, ona je životni izričaj Crkve u cjelini, i on se hrani izravno iz Evandjelja. Pučka pobožnost znači da vjera pušta u srcima pojedinih naroda svoje korijenje te se time ista vjera unosi u svijet svagdana. Pučka je pobožnost prvi i temeljni oblik "inkulturacije" vjere, koja se mora uvijek dati uređivati i voditi smjernicama i naputcima liturgije, dok ta ista pučka pobožnost zauzvrat tu istu liturgiju oplođuje srcem.

Time smo već prešli s većma prijeko potrebnih negativnih razgraničenja na pozitivno određenje privatnih objava: Kako i gdje te objave ispravno svrstati sa stajališta samoga Svetoga pisma? Koja je njihova teološka kategorija? Čini mi se da tu daje jasnu smjernicu najstariji sačuvani Pavlov spis, zacijelo i najstariji pisani spis Novoga zavjeta, naime Prva poslanica Solunjanima. Apostol veli: "Duha ne trnite! Proročke govore ne prezirite! Sve ispitujte, dobro zadržavajte!" (5,19-21). U svim vremenima Crkvi je darovana karizma proroštva koje se mora ispitivati, ali se ne smije prezirati! Pri tome se mora imati na umu da proroštvo u biblijskome smislu ne znači gatanje, bakanje, proricanje budućnosti, već tumačenje Božje volje za sadašnjost koja pokazuje isto tako ispravan put u budućnost. Gatalac ili prorocatelj odgovara na radoznanost razuma i ona bi htjela rastrgnuti, razotkriti zastor budućnosti. Prorok se susreće sa sljepoćom volje i mišljenja te

očituje u sadašnjemu trenutku Božju volju kao zahtjev i putokaz. Značajka pretkazivanja budućega jest od drugotne važnosti. Bitno je ponašanje objave koja se tiče moga života. Proročka je riječ opomena, ali i utjeha, ili obadvoje istodobno. Utoliko je moguće dovesti u svezu karizmu proroštva s kategorijom “znakova vremena” koju je jasno istaknuo Drugi vatikanski sabor: “Licemjeri! Znaete prosuđivati izgled neba i zemlje. A kako ne možete prosuđivati znakove ovoga vremena?” (Lk 12,56) Pod “znakovima vremena” u toj se Isusovoj riječi podrazumijeva Isusov vlastiti put, Isus sâm. Tumačiti znakove vremena u svjetlu vjere znači spoznavati Kristovu prisutnost u svakome pojedinom vremenu. U privatnim objavama što ih je Crkva priznala - pa tako i u onoj iz Fatime – riječ je o tome da nam one pomažu čitati i razumjeti znakove vremena te tako pronaći za njih ispravan odgovor u vjeri.

Antropološka struktura privatnih objava

Nakon što smo pokušali u svojim promišljanjima pronaći teološko mjesto za privatne objave, sad moramo pokušati, prije zadaće tumačenja fatimske poruke, osvjetliti donekle ukratko i njezin antropološki (psihološki) karakter. Teološka antropologija razlikuje u ovome surječju tri načina zapažanja ili “viđenja”: gledanje s pomoću osjetila, dakle, vanjsko tjelesno zapažanje. Nutarnje

zapažanje te duhovno gledanje odnosno zrenje. Dakle visio sensibilis, visio imaginativa i visio intellectualis. Jasno je da kod viđenja u Lurdu, Fati mi i drugdje nije riječ o pukim vanjskim osjetnim zapažanjima. Slike i likovi koji se vide u viđenju ne postoje u izvanjskome prostoru poput drveta ili kuće. To je posve očito primjerice kod vizije pakla ili kod vizije opisane u Trećoj tajni. To se lako daje pokazati i na svim ostalim viđenjima, vizijama poglavito što viđenje ne vide svi nazočni nego samo "vidioci". Isto je tako jasno da nije riječ o intelektualnome gledanju bez slika kakvo ćemo pronaći na visokim stupnjevima mistike. Dakle, riječ je o srednjoj kategoriji, o nutarnjem zrenju ili gledanju, koje poprima za vidioca karakter i snagu sadašnjosti i za njega je identično s vanjskom osjetnom pojavom.

Nutarnje gledanje ne znači da je govor o čistoj maštariji koja bi bila puki izričaj subjektivne moći imaginacije, zamišljanja. Naprotiv, ono znači da je duša dirnuta impulsima, poticajima realne, premda nadosjetne zbiljnosti te se otvara za gledanje neosjetnoga, onoga nevidljiva i nezamjetljiva običnim osjetilima - dakle, riječ je o gledanju "nutarnjim osjetilima". Riječ je o pravim "objektima" koji diraju dušu, makar ne pripadaju našem uobičajenome osjetnom svijetu. Za to je potrebna nutarnja budnost srca koje redovito nema zbog snažnih vanjskih zbiljnosti

te slika i misli koje ispunjavaju čovjekovu dušu. Pojedinaac se u trenutku viđenja isključuje, izvodi iz obične vanjske zbiljnosti, njega dotiču dublje protege zbiljnosti, koje mu se očituju. Možda je upravo s toga razloga razumljivo, zašto su baš djeca povlašteni primatelji takvih ukazanja: Duh i duša još uvijek su premalo iskrivljeni, nutarnja sposobnost zapažanja još uvijek je netaknuta. "Iz usta djece i dojenčadi pripravljaš sebi hvalu", odgovara Isus riječima psalma (8,3) na kritiku velikih svećenika i starješina koji su osjećali neprimjerenima *hosana* usklike djece (Mt 21,16). Rekli smo, "nutarnje gledanje" nije mašta, maštarija, nego stvarni i istinski način zapažanja. Međutim, to gledanje nosi sa sobom i ograničenja. Već pri običnome vanjskom gledanju uvijek ima udjela i subjektivni čimbenik: Nikada ne vidimo čisti objekt. On nam dolazi kroz cjedilo ili filtre naših osjetila koja moraju *odraditi* proces prevođenja. To je još očitije pri nutarnjem gledanju, ponajprije onda kad je riječ o zbiljnostima koje same po sebi prekoračuju naše obzorje. Tu je još snažnije uključen subjekt, promatrač, vidjelac On gleda sa svojim mogućnostima, s njemu dostupnim načinima predočavanja i spoznavanja. U nutarnjem gledanju postoji daleko više nego u vanjskome proces prevođenja tako da je subjekt onaj koji bitno sudjeluje u stvaranju slike onoga što se pojavljuje. Slika se može "primi-

ti” samo sukladno njegovim osobnim mjerilima i mogućnostima. Stoga takva viđenja nikada nisu čista “fotografija” onostranoga, nego nose u sebi mogućnosti i ograničenosti subjekta koji zapaža (perceptivnoga subjekta).

To je moguće pokazati ili ilustrirati na svim velikim vizijama svetaca. Vrijedi to naravno i za viđenja fatimske djece. Slike koje su ta djeca zabilježila nipošto nisu puki izražaj njihove mašte, nego su plod stvarnoga gledanja i zapažanja, i odozgor i iznutra. Međutim, ne smijemo ih poimati kao da bi na trenutak bio odgrnut zastor onostranosti te kao da bi se očitovalo Nebo u svome čistome bitku, što ćemo, nadamo se, gledati tek jednom u konačnome sjedinjenju s Bogom. Slike su naprotiv satkane tako reći od poticaja što dolazi odozgor i postojećih sposobnosti i mogućnosti subjekta koji zapaža, u ovom slučaju djece. Stoga je slikoviti jezik tih viđenja simboličan jezik. Kardinal Sodano izražava se o tome ovako: “One ne opisuju u fotografskome smislu pojedinosti budućih događaja, nego sažimlju u zgusnutu obliku na jednome zajedničkome zaslону činjenice koje se vremenski protežu u ne posve preciziranu slijedu ni trajanju.” To sažimanje vremena i prostora u jednu jedinu sliku tipično je za takve vizije koje se većinom tek u potonjemu retrospektivnome motrenju mogu primjereno dešifrirati. Ne mora svaki slikovni

element pritom rezultirati nekim konkretnim historijskim smislom. Vrijedi viđenje kao cjelina i tek se s cjeline slika moraju poredati i svrstavati pojedinosti. Središnjica slike otkriva se u konačnici iz onoga što je uopće središnjica kršćanskoga "proroštva": Središnjica, žarište slike je ondje gdje vizija postaje pozivom i gdje vodi prema vršenju Božje volje.

Pokušaj tumača fatimske "tajne"

Prvi i drugi dio fatimske tajne u literaturi je već poprilično opširno prodiskutiran tako da to nije potrebno ovdje još jednom izlagati. Htio bih samo sa svom kratkoćom upozoriti na ishodišnu, polaznu točku. Djeca su u jednome strašnome trenutku iskusila viziju pakla. Vidjeli su propast i pad "duša bijednih grješnika". I sad im se veli zašto su izloženi tome trenutku: "per salvadtte" - da bi se pokazao put spasenja. Na um nam pada riječ iz Prve Petrove poslanice: "Svrha vaše vjere je spasenje duša" (1,9). Daje se i naputak za to, što je iznenađenje za osobe iz anglosaksonskoga i njemačkoga kulturnoga kruga: štovanje Bezgrješnoga Srca Marijina. Za razumijevanje toga dostatno je ovdje samo kratko upozorenje: "Srce" je u biblijskom govoru i rječniku središte čovjekove egzistencije, u srce se slijevaju razum, volja, narav, temperament te osjetila. U srcu pronalazi čovjek svoje jedinstvo i svoje

nutarnje usmjerenje. "Bezgrješno, čisto srce" je prema Mt 5,8 ono srce koje je posvema otkrilo svoje nutarnje jedinstvo u Bogu i od Boga i stoga "gleda Boga". "Devozione" (štovanje) Bezgrješnoga Srca Marijina je stoga ulaženje u taj stav srca u kome postaje "*Fiat*" - *budi volja tvoja* - formativnim, oblikovnim, središtem cjelokupne egzistencije. Ako bi netko htio predbaciti kako ne bismo trebali umetati neko ljudsko biće između sebe i Krista, potrebno je podsjetiti da se Pavao ne ustručava poručiti svojim zajednicama: "Nasljedujte mene" (1 Kor 4,16; Fil 3,17; 1 Sol 1,6; 2 Sol 3,7.9). Na Apostolu mogu konkretno odčitati što to znači nasljedovanje Isusa Krista. Od koga bismo pak mi to mogli bolje naučiti za sva vremena nego od Gospodinove Majke?

I time smo napokon kod trećega dijela fatimske tajne koju imamo ovdje pred sobom objavljenu u neskraćenu obliku. Kao što je razvidno iz prethodne dokumentacije, tumačenje koje je ponudio kardinal Sodano u svome govoru 13. svibnja, bilo je najprije predočeno sestri Luciji. Sestra Lucija je na to najprije primijetila kako njoj nije darovano tumačenje tajne, nego samo njezino viđenje. Tumačenje tajne spada na Crkvu, ne na vidioca. Međutim, nakon što je pročitala tekst, rekla je da to tumačenje odgovara onome što je ona iskusila te da ona sa svoje strane priznaje to tumačenje objektivnim, primjerenim samoj

stvari. U ovome što slijedi može se još samo pokušati to tumačenje i utemeljiti i produbiti prema gore iznesenim mjerilima i načelima.

Ključna riječ Prve i Druge tajne jest "salvare le anime" (spasiti duše). Ključna riječ Treće tajne jest trostruki uzvik i poziv: "Penitenza, Penitenza, Penitenza" (pokora, pokora, pokora)! To nas podsjeća na početak Evandjelja: "Činite pokoru i vjerujte u Radosnu vijest" (Mk 1,15). Razumjeti znakove vremena znači shvatiti i spoznati nužnost, žurnost pokore, obraćenja i vjere. To je ispravni odgovor povijesnomu trenutku, uokvirenu tako velikim opasnostima, koje se oslikavaju u susljednim slikama. Usuđujem se ovdje utkati i jedno osobno sjećanje: U jednome razgovoru sestra Lucija mi je rekla kako joj stalno biva jasnije da je smisao svih ukazanja bio samo jedan, naimе uvježbavanje u više vjere, nade i ljubavi - sve drugo je samo put do toga.

Zaputimo se nešto pomnije u pojedine slike. Anđeo s plamenim mačem s lijeve strane Majke Božje podsjeća na slične prizore i slike iz Knjige Otkrivenja. On predstavlja prijetnju sudom t ase prijetnja odnosi na cijeli svijet. Danas uopće nije nikakva puka maštarija da sav naš svijet može sagorjeti u moru ognja: Čovjek je sam svojim otkrićima već pripremio ognjeni mač. Viđenje potom pokazuje protusilu toj razornoj sili - s jedne strane sjaj i blještavilo Majke Božje, a s

druge strane, poziv na pokoru i obraćenje koji dolazi također od Majke Marije. Time je u igru ubačena i protega čovjekove slobode. Budućnost nije nipošto nepromjenljivo determinirana, a slika koju su djeca vidjela nikako nije unaprijed snimljeni film onoga što će se dogoditi u budućnosti, u kojoj ne bi bilo moguće ništa više promijeniti. Uopće, cijelo je viđenje uslijedilo s razloga da se posvijesti čovjekova sloboda te da se ta sloboda usmjeri prema pozitivnome. Smisao ukazanja odn. viđenja nije da nam prikaže film o nepromjenljivo fiksiranoj budućnosti. Smisao je ukazanja upravo suprotan, naime da se pokrenu sve snage promjene prema dobru i za dobro. Stoga sva fatalistička tumačenja tajne posvema promašuju cijelu stvar. Primjerice, promašili su stvar oni koji vele da je atentator na Papu 13. svibnja 1981. bio puko oruđe koje je usmjeravala sama božanska Providnost te da stoga nije mogao djelovati slobodno, ili kakve se sve slične ideje ne prosipaju naokolo. Viđenje naprotiv govori o ugrozama, opasnostima i o putu spasavanja i iscjeljenja.

Sljedeći redci u tekstu zapisane tajne još jednom posve jasno naglašavaju slikovni karakter viđenja: Bog ostaje nemjerivo svjetlo koje nadilazi svu našu sposobnost gledanja. Ljudi se pokazuju kao u zrcalu. Moramo imati pred očima trajno to nutarnje ograničavanje i sužavanje

vizije, čije se granice tu zorno navode. Buduće zbiljnosti gledamo u sadašnjem vremenu "kao u zrcalu, s pomoću zagonetke, odn. u slici" (usp. 1 Kor 13,12), a jednom ćemo gledati licem u lice. Obratimo pozornost na pojedine slike koje slijeđe u tekstu tajne. Mjesto događanja opisuje se trima simbolima: strmo brdo, veliki grad koji leži napola u ruševinama te konačno, moćni križ od neotesanih debala. Brdo i grad simboliziraju mjesta ljudske povijesti: Povijesti, naime, kao mukotrpnoga uspona prema visinama, povijesti kao mjestu ljudske gradnje i zajedničkog života, ali istodobno mjestu razaranjâ, u kojima čovjek uništava svoje vlastito djelo. Grad može značiti mjesto zajedništva i napretka, ali i mjesto ugroze i krajnje opasnosti. Na brdu se nalazi križ - cilj i orijentacijska točka cijele povijesti. U križu se pretvara razaranje u spasenje. On stoji kao znak povijesne nevolje, ali i kao znak obećanja ponad i onkraj povijesti.

Potom se ukazuju ljudske osobe, likovi: U bijelo obučeni biskup ("slutili smo da bi to mogao biti Papa"), mnogi drugi biskupi, svećenici, redovnici i naposljetku muševci i žene iz svih staleža i klasa. Papa kroči naprijed, ispred svih, dršćući i trpeći zbog svih strahota koje ga okružuju. U ruševinama nisu samo gradske kuće - njegov put vodi pored nebrojenih mrtvih tjelesa koja susreće na putu. Tako se put Crkve opisuje kao križni

put, put u vremenu nasilja, razaranja i progonâ. Nama je dopušteno promatrati u toj slici oslikanu povijest cijeloga jednoga stoljeća. Kao što se zemaljska mjesta u objema slikama brda i grada promatraju u jednoj cjelini te su usmjereni prema križu, isto su tako u slici sažeta i vremena: U viđenju nam je moguće prepoznati proteklo stoljeće kao stoljeće mučenika, kao stoljeće patnje, nevolje i progona Crkve, kao stoljeće svjetskih ratova i mnogobrojnih lokalnih ratova koji su ispunjali cijelu drugu polovicu dvadesetoga stoljeća te bili uzrokom novih oblika grozota i strahota. U "zrcalu" toga viđenja promatramo mimo-hod mučenika tolikih desetljeća. Čini nam se ovdje uputnim navesti jednu rečenicu iz pisma što ga je sestra Lucija uputila Papi 12. svibnja 1982: "Treći dio tajne odnosi se na riječi Naše Drage Gospe: 'Ako ne, Rusija će prosuti svijetom svoje zablude te će podjarivati ratove i progone Crkve. Dobri će biti mučeni, Sveti će Otac mnogo, mnogo trpjeti, mnogi će narodi biti uništeni'".

Na križnome putu cijeloga jednoga stoljeća Papin lik igra posebnu ulogu. U njegovu mukotrpnom usponu na brdo mirne duše možemo odčitati da je tu obuhvaćen veći broj papa koji su, počev od Pija X. pa do današnjega Pape, nosili patnje i trpljenja cijeloga jednog stoljeća te su se trudili kročiti naprijed u tim mukama na križnome putu prema križu na vrhuncu brda. Nije li

morao Sveti Otac prepoznati u tome svoju vlastitu sudbinu kad je dao da mu predoče tekst Treće tajne nakon atentata 13. svibnja 1981? On je sam osobno bio na samoj granici smrti, a svoje spašavanje sam je protumačio sljedećim riječima: "... Bijaše to majčinska ruka koja je usmjeravala putanju zrna te dopustila Papi koji se borio sa smrću da se zaustavi na pragu same smrti" (13. svibnja 1994). S razloga da je u atentatu jedna "Mano materna" (majčinska ruka) preusmjerila u drugome pravcu smrtonosno zrno biva zorno da ne postoji nepromjenljiva sudbina, te da su vjera i molitva sile koje mogu zahvatiti u ljudsku povijest te je očito jasno da je na kraju molitva jača od metaka, a vjera snažnija od divizija. Završetak tajne podsjeća na slike koje je može bit Lucija vidjela u pobožnim knjigama i kojih je sadržaj crpljen iz ranijih spoznaja vjere. Utješna je to slika koja želi učiniti povijest krvi i suza prozračnom, transparentnom za Božju spasiteljsku moć. Anđeli skupljaju krv mučenika s lijeve i desne strane križa i njome napajaju duše koje se približavaju Bogu. Ovdje se u jednoj slici predočavaju Kristova Krv i krv mučenika: Krv mučenika teče iz ruku na križu. Njihovo je mučeništvo usko povezano s Kristovom patnjom, s tom je patnjom postalo jedno. Oni dopunjuju na Kristovu Tijelu ono što još nedostaje Kristovim mukama (usp. Kol 1,24). Sami je njihov život postao euharisti-

jom, sjedinjen s misterijem umrloga pšeničnoga zrna, imajući udjela u njegovoj plodnosti. Krv je mučenika sjeme kršćanske egzistencije, reče Tertulijan: Kao što se iz Kristove smrti, iz njegova otvorena boka rodila Crkva, tako je i umiranje svjedoka-mučenika plodotvorno za daljnji život Crkve. Sumorna vizija s početka Treće tajne završava slikom nade: Nijedna patnja nije uzaludna, a upravo je patnička Crkva, Crkva mučenika smjerokaz na putu čovjekova traženja Boga. U dobrim Božjim rukama nisu zbrinuti samo patnici poput Lazara, koji je našao silnu utjehu i tajanstveno predočava samoga Krista, koji je zbog nas htio postati siromašni Lazar. Štoviše, iz patnje svjedokâ struji snaga pročišćenja i obnove, jer je to uprisutnjivanje Kristove vlastite patnje i ponuda te pružanje njegova spasiteljskog djelovanja našoj sadašnjosti.

Time smo dospjeli do posljednjega pitanja: Što treba značiti fatimska tajna kao cjelina u sva svoja tri dijela? Što nam ona zbori? Najprije moramo s kardinalom Sodanom biti uvjerenja da "se čini kao da događaji na koje se odnosi Treća fatimska tajna pripadaju prošlosti...". Ukoliko se prikazuju pojedinačni događaji, oni jesu dio prošlosti i spadaju u prošlost: Tko je napeto očekivao uzbuđljiva apokaliptička otkrića o smaku svijeta ili daljnjem tijeku povijesti, taj mora ostati razočaran. Fatima nam ne nudi napitak za utaživanje naše

radoznanosti takve vrsti, kao što uopće kršćanska vjera niti želi niti može biti hrana za našu radoznanost. Ostaje ono što smo na početku naših razmišljanja o tekstu tajne uočili: Uvođenje u molitvu kao putu prema “spasavanju duša” te u istome smislu i poziv na pokoru i obraćenje.

Htio bih se na kraju dotaknuti još jedne s pravom čuvene izreke iz fatimske tajne: “Moje će Bezgrješno Srce na kraju odnijeti pobjedu”. Što to znači? Srce otvoreno Bogu, srce koje je postalo čisto gledajući Boga snažnije je od strojnica i oružja bilo koje vrste. Marijin “Fiat”, riječ iz njezina srca promijenio je tijek ljudske i svjetske povijesti, jer je ono dopustilo da u ovaj svijet uniđe Spasitelj - jer je u prostoru toga *da* Bog mogao postati čovjekom te to odsada zauvijek ostaje. Zlo ima veliku moć u svijetu – predobro mi to vidimo i možemo to uvijek iznova iskusiti. Ono ima moć jer je naša sloboda kadra uvijek se iznova odvratiti od Boga. Ali, otkako sam Bog ima ljudsko srce te je time okrenuo ljudsku slobodu prema dobru, prema Bogu, posljednju riječ nema više sloboda za zlo i prema zlu. Otada vrijedi: “U svijetu ćete imati tjeskobe. Ali, budite hrabri: ja sam pobijedio svijet” (Iv 16,33). Fatimska nas poruka poziva da se povjerimo i prepustimo tomu obećanju.

***Joseph Cardinal Ratzinger,
pročelnik Zbora za nauk vjere***

IVAN PAVAO II.
ČIN PRIKAZANJA
I POSVETE SVIJETA
BEZGRJEŠNOM
SRCU MARIJINU

BLAGOVIJEST, 1984.

1. *Sub tuum praesidium confugimus sancta Dei Genetrix – Pod tvoju se obranu i zaštitu utječemo, Sveta Bogorodice, Majko Božja.*

Izgovarajući riječi te antifone koju Kristova Crkva moli već stoljećima, danas dolazimo pred Tebe, Majko, u ovoj jubilarnoj godini našega Otkupljenja.

Sjedinjeni smo sa svim pastirima Crkve posebnom vezom, tvoreći jedno tijelo i jedan kolegij, kao što su, po Kristovoj volji, i apostoli tvorili jedno tijelo i jedan kolegij s Petrom.

Povezani tim jedinstvom izgovaramo riječi ovoga čina u kojem još jednom želimo sabrati nade i tjeskobe Crkve današnjega vremena.

Prije četrdeset godina – kao i deset godina poslije – Tvoj sluga papa Pio XII., imajući pred očima bolna iskustva ljudske obitelji, povjerio je i posvetio Tvomu Bezgrješnom Srcu cijeli svijet, a napose narode koji su zbog svojega položaja, na poseban način predmet Tvoje ljubavi i brige.

Ivan Pavao II.

I mi danas imamo pred očima *te ljude i te narode*: svijet trećega tisućljeća, suvremeni svijet, naš svijet!

Sjećajući se Gospodinovih riječi: „Idite... i sve narode učinite mojim učenicima... I ja ću biti s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28,19.20), *Crkva* je tijekom Drugoga vatikanskoga sabora

probudila svijest *svojega poslanja u ovome svijetu*.

Zato, Majko svih ljudi i naroda, koja poznaš sve njihove patnje i nade, koja na majčinski način osjećaš sve borbe između dobra i zla, između svjetlosti i tmine, koje potresaju suvremeni svijet, primi poziv koji, potaknuti Duhom Svetim, upućujemo neposredno Tvomu Srcu i *ljubavlju* Majke i Službenice Gospodnje, *zagri* naš svijet koji ti prikazujemo i posvećujemo, puni brige za zemaljsku i vječnu sudbinu ljudi i naroda.

Prikazujemo Ti i posvećujemo na poseban način ljude i *narode* koji na poseban način trebaju ovo prikazanje i ovu posvetu.

„Pod Tvoju se obranu utječemo, sveta Majko Božja!“ *Ne odbij naše molitve sada kad smo u kušnji!*

2. Pred Tobom, Kristova Majko, pred Tvojim Bezgrješnim Srcem, danas se, zajedno s cijelom Crkvom, sjedinjujemo s posvećenjem kojim se Tvoj Sin posvetio svomu Ocu iz ljubavi prema nama.

„Za njih se – rekao je – posvećujem da bi i oni bili posvećeni u istini“. Želimo se sjединiti sa svojim Otkupiteljem u ovoj posveti za svijet i za ljude, jer u njegovu Božanskom Srcu, on ima moć dobiti oprostjenje i ozdravljenje.

Snaga ove posvete traje zauvijek, obuhvaća sve ljude, narode i nacije, nadilazi sve zlo koje duh tmine može probuditi u ljudskom srcu i u povijesti, te koje je već probudio u ovo naše doba.

Kako duboko osjećamo potrebu za posvetom čovječanstva i svijeta, našega suvremenog svijeta, u jedinstvu sa samim Kristom! *Svijet, doista, treba sudjelovati* u otkupiteljskom djelu Kristovu *posredstvom Crkve*.

To je ono što očituje ova Godina Otkupljenja, Izvanredni jubilej cijele Crkve.

U ovoj svetoj godini, budi blagoslovljena *iznad svih stvorenja*, Ti, službenice Gospodnja, koja si na najpotpuniji način poslušala taj božanski poziv!

Budi pozdravljena, Ti koja si *potpuno sjedinjena* s otkupiteljskim posvećenjem svoga Sina!

Majko Crkve! Pokaži Božjem narodu putove vjere, nade i ljubavi!

Pomozi nam živjeti u istini Kristova posvećenja za cijelu ljudsku obitelj suvremenoga svijeta!

3. Povjeravajući Tebi, Majko, svijet, sve ljude i sve narode, mi Ti *povjeravamo i samu posvetu svijeta* i polažemo je u Tvoje majčinsko Srce.

O Bezgrješno Srce! Pomozi nam nadvladati prijetnje zla koje se danas tako lako ukorjenjuje u ljudskim srcima i koje sa svojim nemjerivim posljedicama već teško pritišće današnjicu i kao da zatvara putove prema budućnosti!

Od gladi i od rata, *oslobodi nas!*

Od atomskoga rata, od samouništenja, od svake vrste rata, *oslobodi nas!*

Od grijeha protiv ljudskog života od prvih njegovih trenutaka, *oslobodi nas!*

Od mržnje i od poniženja dostojanstva djece Božje, *oslobodi nas!* Od svake vrste nepravde u društvenom, narodnom i međunarodnom životu, *oslobodi nas!*

Od lakoće kojom se gaze Božje zapovijedi, *oslobodi nas!*

Od pokušaja da se u ljudskim srcima utrne Božja istina, *oslobodi nas!*

Od gubitka svijesti o dobru i zlu, *oslobodi nas!*

Od grijeha protiv Duha Svetoga, *oslobodi nas!*

Poslušaj, o Majko Kristova, ovaj *zov koji sadrži trpljenje* svih ljudi i cijelih društava.

Pomozi nam po snazi Duha Svetoga pobijediti ljudski grijeh i „grijeh svijeta“, grijeh u svim oblicima. Neka se još jednom u povijesti svijeta podigne bezgranična spasiteljska moć Otkupljenja, moć *Milosrdne Ljubavi!* Neka ona zaustavi zlo! Neka preobrazi savjesti! Neka se u Tvom Bezgrješnom Srcu svima objavi *svjetlost Nade!* Amen!

Ivan Pavao II.

SMISAO UKAZANJA PUTOKAZ PREMA KRISTU

**Moraju li vjernici-katolici vjerovati
u Marijina ukazanja u Fatimi?**

*Crkvene smjernice o značenju proročkih
poruka u 'privatnim' objavama*

„Nema li proročke objave ili govora, narod se razuzda i podivlja. Blago njemu i koje li mu sreće, drži li se Božjega Zakona!“ – izričaj ćemo pronaći u starozavjetnoj knjizi Mudrih izreka (29,18). Tom sržnom porukom izriče se životno i bitno značenje proroka i proročkih riječi u Starome, ali i Novome zavjetu. Na toliko mjesta imamo u Starom zavjetu žalovanje što više *nema proroka*, što se ne čuje proročka riječ, što nema onih koji poput stražara bdiju, osluškuju, koji u noći naziru ili vide opasnosti koje prijete mjestu, gradu, narodu, svijetu. Uloga je proroka prenijeti narodu Božju riječ i konkretnu poruku, koju je on nadahnućem Duha Svetoga prethodno ili čuo ili vidio (*audicija i vizija*), jer u svome *Credu-Vjervanju* ispovijedamo da je *Duh Sveti govorio po prorocima*, Ti su pojedinci bili nešto kao antene, transmisija, *što to Gospodin ima reći, poručiti narodu svomu, vjernima svojim*. Proročka služba – kod muževa ili žena – pretpostavlja posebno djelovanje Duha Svetoga, na što moramo uvijek biti pozorni. Pavao u najstarijem spisu

Novoga zavjeta, u Prvoj Solunjanima poručuje cijeloj zajednici: „Duha na trnite, proroštava ne prezirite! Sve provjeravajte: dobro zadržite, svake sjene zla se klonite!“ (5,19-22).

Prorok je čovjek komu je Bog zahvalan, a ljudi u pravilu nikada. Čovjek koji brani i spasava Božje djelo u svijetu, a svijet ga ismijava i s njim lakrdijaši.

Malo govori. Zapovijeda. Riječ mu se na licu mjesta ostvaruje. Više od čovjeka: on je sudbina i legenda. Proroci - ljudi bez povijesti koji stvaraju povijest oživljujući je i vraćajući joj iskonski smisao i sadržaj. Prorok - čovjek koji kažnjava kraljeve, dvorsku svitu i dodvorice, koji ohole ponižava a ponizne uzvisuje. Čovjek koji velikima očituje kako su mali, moćnicima kako su ranjivi i slabi. Gdje se god pojavi prorok Božji, osjeća se dah vječnosti i vječnoga, nebeski žar, revnovanje i oganj. Neumoljivi u svojoj borbi protiv nepravde, skidaju obrazine s licemjerna bogoštovlja i životnih krivotvorina. Gdje se pojavi, sve se stubokom prevraća. On stvara revoluciju, doslovce prevrat.

Prorok uvijek naglašava kako s Bogom nema šale. Zahvaljujući prorocima vrijeme postaje biblijsko vrijeme, vrijeme povijesti spasenja, ali i drama propasti. Na nama je odlučiti se na koju se stranu djenuti. A ni Marija nije s nama ovoliko dugo vremena da bi se s nama zabavljala. Živimo

u krajnje ozbiljnu i tešku vremenu koje od nas iziskuje sve umne i moralne snage za životni zaokret.

Vjerujemo čvrsto da je Isus Krist završna Božja riječ u povijesti, da je on konačnost i punina objave te da je Objava u njemu završena, a preko apostola prenesena i Crkvi kao zajednici predana. Smrću posljednjega apostola koji bijahu svjedoci Isusova djelovanja i propovijedanja završeno je ono što je Bog htio poručiti svijetu. Crkva jasno izriče svijest da se s Isusom Kristom nalazi pred konačnom, finalnom Riječi Božjom. On daje stvorenoj stvarnosti i povijesti njihov konačni smisao i usmjerenje. „Kršćanska rasporedba spasenja, dakle, kao novi i konačni savez, nikada ne će minuti i ne treba više očekivati nikakvu javnu objavu prije slavnoga očitovanja našega Gospodina Isusa Krista“ (Dei Verbum, 4). Isus Krist jest jedina i konačna riječ i objava predana čovječanstvu.

Jasno, ono što je Bog, što je Isus povjerio apostolima, poklad i blago vjere, vremenom je sazrijevalo i raslo, razvijalo se, iz onoga posijana sjemena u veliko stablo. Sadržajno pak ne treba nikakve nadopune. Što bi se zapravo moglo još nadodati onomu što je objavljeno u Isusu Kristu? Objava u Isusu je potpuna. Poslanica Hebrejima izriče to svečano i neponovljivim rječnikom koji slušamo na sami Božić: „Mnogo puta i na razne

načine Bog je nekoć govorio ocima po prorocima. Napokon nam u ove nam završne dane progovori u Sinu. Njega postavi baštinikom svega“ (Heb 1,1-2). Crkveni učitelj i mistik sv. Ivan od Križa izrekao je tu misao konačnosti Objave u Isusu Kristu na divan način, a navedeno je u *Verbum Domini, 14*: „Od trenutka u kojem nam je darovao svoga Sina, koji je njegova jedina i konačna Riječ, rekao nam je sve samo jedanput i zauvijek: U ovoj samoj riječi i nema nam više ništa reći... Doista, ono što je nekoć govorio djelomično prorocima, on je izrekao sve u svome Sinu, darujući nam ovo sve koje je njegov Sin. Stoga, tko bi htio još pitati Gospodina i tražiti od njega viđenja ili objave, ne samo da bi počinio ludost, nego bi uvrijedio Boga, zato što ne upravlja svoj

pogled jedino na Krista, nego traži druge stvari i novotarije“ (Uspon na goru Karmel,II,22). Božja je, dakle, Objava završena jer se Bog u Isusu Kristu na savršen, potpun način objavio. Mimo ili onkraj Isusa Krista, utjelovljenoga Sina Božjega, ne može nam zbilja ništa više biti pridodano kao božanska objava.

Karizma, odnosno milosni dar Duha Svetoga u obliku proroštva, ne trne se, ne nestaje završetkom i konačnošću Objave u Isusu Kristu. Karizma proroštva prati Crkvu na njezinu povijesnom putu, kroz sva stoljeća, do kraja svijeta i vremena. Te proročke poruke, objave ili poticaji nemaju starozavjetnu ulogu pripremiti put Kristu Gospodinu, nego žele u pojedinom povijesnom trenutku istaknuti značenje onoga što je možda duh ovoga svijeta vremenom ugušio u kršćanskoj svijesti i praksi. Tako imamo kroz cijelu povijest Crkve proročke i svetačke likove koji su svojim životom i riječima bili obnovitelji, reformatori i promicatelji Radosne vijesti i istine Isusa Krista. Nu, neovisno o tim pojedinim likovima koji su utirali put Evandjelju, teolozi razlikuju „javnu“ od „privatne“ objave. „Javna“ objava odnosi se na Božju poruku koja vrijedi za svu Crkvu u svim vremenima. Ta je objava završena, kao što smo gore vidjeli, u liku i djelu Isusa Krista na zemlji. Božanska objava koju Crkva nudi i podastire vjernicima naziva

se i dogmom, dakle, nauk koji spada na blago i poklad vjere. „Privatna“ naprotiv objava odnosi se na Božje nadahnuće ili objavu upućenu ograničenom broju primatelja ili osoba, pojedincu, grupi ili cjelokupnoj Crkvi u posebnoj, specifičnoj situaciji njezina povijesnoga puta. Pojam „privatni“ nije nužno vezan uz pojedinu osobu, neovisno o vjerničkoj zajednici, nego samo naglašeno podvlači razliku u odnosu prema službenoj Objavi. Privatne objave nerijetko služe da daju konkretne smjernice, a nikako da donose nove istine ili novi nauk.

U taj bi se okvir dala smjestiti i ukazanja Blažene Djevice Marije. Marija ne donosi nikakve nove dogme ili novi crkveni nauk, nego samo posvješćuje ono što bismo odavna morali ili trebali znati kao životni napatuk ili *naputnik*, *vademecum*, za naš kršćanski i vjernički svagdan. U Marijinim litanijama obraćamo se njoj kao *Kraljici proroka, apostola itd.* Upravo sva njezina ukazanja nose u sebi proročku dimenziju i poruku. U tu proročku protežnicu dale bi se smjestiti i tzv. fatimske tajne i poruke o kojim smo gore govorili. Što nam primjerice poručuje „viđenje pakla“ – grozomorna vizija s kojom su bila maleni, djeca-vidioci suočeni? Poziv je to na obraćenje grješnika, poziv na molitvu krunice, te grozna činjenica kako mnoge duše idu u pakao, gube se jer nisu prihvatile Isusovu poruku

obraćenja i vjere Radosnoj vijesti te umiru u smrtnom grijehu.

Danas se posvuda i uporno niječe mogućnost ili ugroza da bi se čovjek mogao vječno izgubiti, pa je stoga Marija u službi posvješćivanja vjerskih zaboravljenih ili nijekanih istina. Marija doziva u pamet ono što vjernici zaobilaze. Marija konkretno daje naputak, naime, molitvu krunice, posvetu njezinu Bezgrješnom Srcu. Nekoliko mjeseci prije Oktobarske komunističke bezbožne revolucije u Rusiji Marija nepismenim vidiocima, djeci ističe ulogu Rusije u svijetu, u širenju i prosipanju zabluda, ratova, nesreća, progona i nestanka cijelih naroda, pa stoga trebaju moliti za obraćenje i posvetu Rusije.

Marijina uloga, osim proročke, ujedno i uloga dobre majke koja želi majčinski i u Božjem Duhu odgojiti svoju djecu. Učitelj-Gospodin dao je svima domaći rad, konkretne zadaće. Učenici i danas nakon nastave radije će ići na igralište ili u zabavu nego da obave zadaće. Stoga je majka doma, njezina je uloga pomoći svojoj djeci da uredno obave zadaće i domaće radove. Djeca obično nakon nastave imaju stotine drugih briga u glavi, što bi sve morali uraditi, ali samo ne ono bitno što traži škola. Nekada majka mora stotinu puta ponoviti ili pitati svoju djecu jesu li ispunili obveze, zadaće. Zato se ne smijemo poigravati s onim što Majka Marija govori, što savjetuje

svojoj djeci. A vjernici ne bi smjeli lakoumno postupati ili se lakomisleno odnositi prema nebeskim porukama koje su nešto kao lijek, medicina za određeno vrijeme cijelom svijetu. Jasno, ukazanja nisu dio crkvene službene Objave, ne moramo im vjerovati *fide catholica vel divina*, katoličkom, božanskom vjerom, ali trebamo ispitivati njihovu vjerodostojnost, prema pravilima razbora i razlikovanja Duha i duhova te stvoriti vlastiti sud. Naime, *ljudska vjera*, oslanja se na ljudsku prosudbu, razbor, na vjerodostojnost znakova i svjedoka. Može se temeljiti na stanovitoj sigurnosti, ali nitko nije dužan u savjesti vjerovati osim vidjelaca, ako su ukazanja zbiljska, istinita, ako nisu njihova izmišljotina ili stvarna obmana. Njih vjera u

ukazanja obvezuje u savjesti i ona su im poziv na svet život.

Stoga kao katolici mi nismo dužni vjerovati u Marijina ukazanja. Ali nakon temeljite prosudbe možemo ih prihvatiti kao pomoć svomu duhovnom životu, vjerničkoj praksi ako ih Crkva priznaje kao vjerodostojne. Pogotovo ako su dio crkvenoga bogoslužja i pobožnosti, primjerice Marijina ukazanja u Guadalupi, Lurdu i Fatimi. Stoga bi bilo uputnije govoriti, ne o 'privatnim' ukazanjima ili objavama, nego o 'specifičnim', 'specijalnim', 'posebnim' ukazanjima, za razliku od božanske Objave u Isusu Kristu i vjeri Crkve. Nakon sinode posvećene Božjoj riječi papa Benedikt XVI. osvrnuo se u postsinodalnoj apostolskoj pobudnici *Verbum Domini – Riječ Gospodnja* (Zagreb, 2011., br.14) i na značenje tzv. privatnih objava. Navest ćemo odulji citat: „Sinoda je preporučila pomoć vjernicima da dobro razlikuju Riječ Božju od privatnih objava, čija uloga 'nije da poboljšaju ili upotpune konačnu Kristovu objavu, nego da pomognu da se od nje u određenom povijesnom razdoblju potpunije živi' (KKC,67). Vrijednost privatnih objava bitno je drukčija od jedine javne objave: ona zahtijeva našu vjeru; u njoj nam, doista, po ljudskim riječima i posredovanjem žive zajednice Crkve, govori sam Bog. Kriterij istinitosti privatne objave jest njezina usmjerenost na

*Zdanje poput
Marijina plašta*

samoga Krista. Kad se ona udalji od njega, tada ona zacijelo ne dolazi od Duha Svetoga, koji nas uvodi unutar evanđelja, a ne izvodi iz njega. Privatna objava pomoć je za tu vjeru, i očituje se kao vjerodostojna upravo zato što upućuje na jedinu javnu objavu. Stoga crkveno odobrenje privatne objave ukazuje uglavnom da dotična poruka ne sadrži ništa što protuslovi vjeri i dobrim običajima; dopušteno je tu poruku javno obznaniti, a vjernici su ovlašteni da je u razboritu obliku prihvate. Privatna objava može uvesti nove naglaske, izložiti nove ili produbiti stare oblike pobožnosti. Ona može imati određenu proročku narav (usp. 1 Sol 5,19-21) i može biti valjana pomoć za bolje razumijevanje i življenje evanđelja u sadašnjem trenutku; stoga je ne treba zanemarivati. Ona je pomoć koja se nudi,

ali nije obvezujuća njezina upotreba. Dakako, to mora biti stvar hranjenja i rasta vjere, nade i ljubavi koje su za sve trajni put spasenja“.

Papa Grgur Veliki, koji nam je ostavio neprocjenjivo blago, knjige svojih Razgovora, na jednom mjestu veli kako Božje riječi u čitatelju rastu s čitanjem. Što se više pojedinac unosi u Riječ, Riječ postaje bogatija, snažnija, poticajna. Duh uvodi u puninu istine. Čitati Sveto pismo i slijediti crkveni nauk na način da to postane naša osobna biografija, moj/tvoj/naš životopis.

1. Tri - naes - tog se svib - nja u do - li I - ri - ja u -
ka - za - la dje - či - ci Dje - va Ma - ri - ja. A -
ve, a - ve, a - ve Ma - ri - a. A -
ve, a - ve, a - ve Ma - ri - a!

FATIMSKA HIMNA

Trinaestog se svibnja u doli Irija
ukazala dječici Djevica Marija.
Ave, ave, ave Maria!

Svibanjski je podnevni sunčani žar
obasjao čitavi fatimski kraj.
Ave, ave, ave Maria!

Sjevnula je munja, zagrmio grom
pastiri pohite da stignu u dom.
Ave, ave, ave Maria!

U trenu se nad njima otvori Raj
a nebeski bljesak rasvijetlio kraj.

Ave, ave, ave Maria!

Kraljica je nebeska stala pred njih
i molitvu žarku zatraži od svih.

Ave, ave, ave Maria!

Pastirići kleče u čudu su svi
jer poruku primaju s neba za Mir.

Ave, ave, ave Maria!

Trpите i molite s ljubavlju vi,
da grešnici svijeta se obrate svi.

Ave, ave, ave Maria!

Pohitite brzo u Srca mog Raj
da ne vlada u vama pakleni zmaj.

Ave, ave, ave Maria!

Kraljicu od Krunice molimo mi
jer njezinu pomoć mi trebamo svi.

Ave, ave, ave Maria!

U Bezgrješnom Srcu sav blista se Raj
tko u Njemu živi taj spašen je znaj.

Ave, ave, ave Maria!

Preveo i prilagodio: o. Izidor Jedvaj, DI

*Spomenik
Sv. Ivanu Pavlu II.*

Lucija i bl. Pavao VI.

Djeca - česta inspiracija

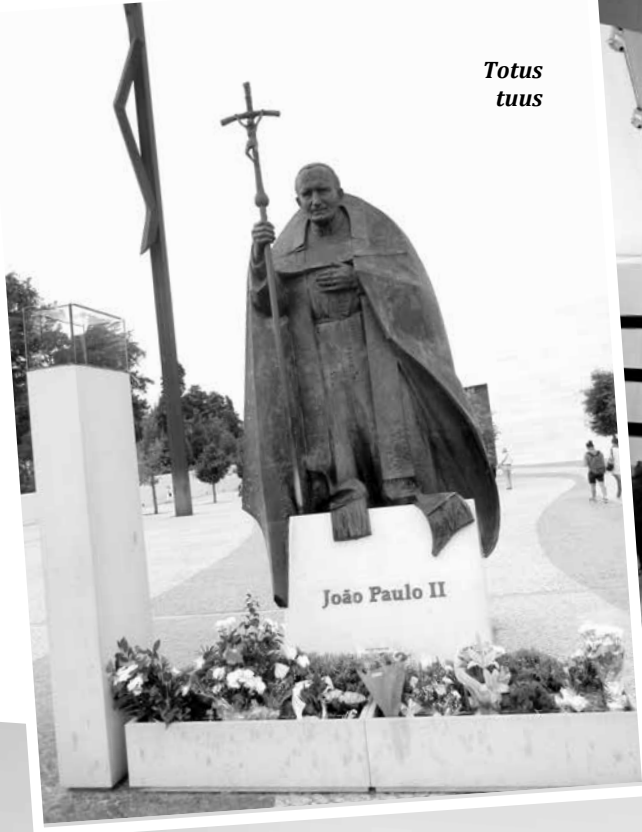

Fatimski detalji

*Totus
tuus*

*Impozantno raspelo
u novoj bazilici*

Jacinta

Lucija

Franjo

Čudo Sunca - 13. listopada 1917.

Jacinta na odru

Nakladnik:
Naša ognjišta
Trg fra Mije Čuića 1
80240 Tomislavgrad